

MLS

L-EVANGELJU
Ta'
SIDNA ĢESÙ KRISTU
Skond
SAN ĜWANN

Traduzzjoni gdida bil-Malti
1970

TRINITARIAN BIBLE SOCIETY
217 Kingston Road, London, SW19 3NN, England

L-EVANĞELJU TA' SAN ĜWANN

1 Fil-bidu kienet il-Kelma, u l-Kelma kienet ma' Alla,
u l-Kelma kienet Alla. 2 Din kienet fil-bidu ma' Alla.
3 Kollox sar biha; u xejn ma sar mingħajrha milli sar.
4 Fiha kienet il-ħajja; u l-ħajja kienet id-dawl tal-bnedmin.
5 U d-dawl jiddi fid-dlamijiet; u d-dlamijiet ma fehmuhx.

6 Kien hemm bniedem mibgħut minn Alla, li kien jismu
Gwanni. 7 Dan ġie bħala xieħed, biex jixhed għad-Dawl,
biex il-bnedmin kollha jemmnu bih. 8 Hu ma kienx dak
id-Dawl, iżda nbagħat biex jixhed għal dak id-Dawl.

9 Dak kien id-Dawl tassew, li jdawwal lil kull bniedem li
jīġi fid-dinja. 10 Kien fid-dinja, u d-dinja saret bih; u
d-dinja ma għarfitux. 11 Ġie fi ħwejġu, u niesu ma
laqgħu. 12 Iżda lil dawk kollha li laqgħu, taħom is-
setgħa li jsiru wlied Alla; lil dawk li jemmnu f'ismu: 13 Li
twieldu, mhux mid-demm, u lanqas mir-rieda tal-ġisem, u
lanqas mir-rieda tal-bniedem, iżda minn Alla.

14 U l-Kelma saret ġisem, u għammret fostna, (u aħna
rajna l-glorja tagħha, glorja bħal ta' l-Iben waħdieni tal-
Missier,) mimlija grazza u verità.

15 Gwanni xehedlu, u għajjat, billi qal: Kien dan li
għidt għaliha: Dak li ġej warajja sar qabli: għax kien qabli.
16 U mill-milja tiegħu lkoll ħadna, u grazza fuq grazza.
17 Għax il-ligi kienet mogħtija b'Mosè: iżda l-grazzja u
l-verità ġew b'Gesù Kristu. 18 Hadd qatt ma ra 'l Alla
f'xi żmien; l-Iben waħdieni, li hu fi ħdan il-Missier, hu
għarrfu.

19 U din hi x-xhieda ta' Gwanni, meta l-Lhud bagħtu
minn Ĝerusalem xi qassisin u xi Leviti biex jistaqsuh: Int min
int? 20 U hu stqarr, u ma ċaħadx; iżda stqarr: Jien
miniex il-Kristu. 21 U staqsewh: X'int mela? Int Elija?
U qal: Minniex. Int dak il-profeta? U wieġeb: Le. 22
Imbagħad qalulu: Min int? biex nistgħu nagħtu twiegħiba
lil dawk li bagħtuna: Xi tgħid għalik innifsek?

23 Qal: Jiena l-leħen ta' wieħed igħajjat fid-deżert: Agħmlu drittta t-triq tal-Mulej, bħal ma qal Isaija l-profeta. 24 U l-mibgħutin kienu mill-Fariżej. 25 U staqsewh, u qalulu: Ghaliex mela tgħammed, jekk mintix la l-Kristu, u la Elija, u lanqas dak il-profeta?

26 Ģwanni weġibhom, billi qal: Jiena ngħammed bl-ilma: iżda fostkom hemm wieħed, li inthom ma tafuhx; 27 Dan hu dak, li jiġi warajja, li sar qabli, u li jien ma jixraqlix inħollu l-qafla tal-qorq tiegħu.

28 Dawn il-ħwejjeg ġraw f'Bethabara n-naħha l-oħra tal-Ġurdan, fejn kien igħammed Ģwanni.

29 L-ġħada Ģwanni ra 'l-Ġesù ġej lejh, u qal: Ara l-ħaruf t'Alla, li jneħħi d-dnub tad-dinja. 30 Dan hu dak li fuqu għidt: Warajja ġej raġel, li sar qabli: għax kien qabli. 31 U jien ma kontx nafu: iżda biex ikun imgharrat 'il Iżrael, jien mela ġejt ngħammed bl-ilma.

32 U Ģwanni xehed, billi qal: Jien rajt l-Ispirtu nieżel mis-sema bħal ħamiema, u qagħad fuqu. 33 U jien ma kontx nafu: iżda dak li bagħatni ngħammed bl-ilma, qalli: Fuq min tara nieżel l-Ispirtu, u jibqa' fuqu, dak hu li jgħammed bl-Ispirtu s-Santu. 34 U rajt, u xhidt li dan hu l-Iben t'Alla.

35 U l-ġħada raġa' kien hemm wieqaf Ģwanni, u tnejn mid-dixxipli tiegħu; 36 U kif ħares lejn Ġesù hu u miexi, qal: Ara l-ħaruf t'Alla! 37 U ż-żewġ dixxipli semgħu jitkellem, u marru wara Ġesù. 38 Imbagħad dar Ġesù, u rahom ġejjin warajh, u qalilhom: X'qiegħdin tfittxu? Qalulu: Rabbi (li tfisser, Mgħallem) fejn toqghod? 39 Qalilhom: Ejjew u araw. Ĝew u raw fejn kien joqgħod, u dak in-nhar qagħdu miegħu: għax kienet madwar l-ġħaxar siegħa.

40 Wieħed mit-tnejn li semgħu l-Ġwanni jitkellem, u mar warajh, kien īndri, ħu Xmun Pietru. 41 Sab dan l-ewwel lil ħuh Xmun, u qallu: Sibna l-Messija, li jfisser Kristu. 42 U ħadu għand Ġesù. U meta Ġesù ħares lejh, qal:

Int Xmun bin Ĝwanni: int tissejjah Kefa, li jfisser Pietru.

43 L-ghada ried jitlaq ghall-Galilija, u sab 'il Filippu, u qallu: Ejja warajja. 44 Issa Filippu kien minn Betsajda, il-belt ta' Indri u ta' Pietru.

45 Filippu sab 'il Natanael, u qallu: Sibna lil dak, li minnu Mosè fil-ligi, u l-profeti, kitbu: Gesù minn Nazzaret, bin Ĝużepp. 46 U Natanael qallu: Tista' toħrog xi ħaġa tajba minn Nazzaret? Qallu Filippu: Ejja u ara. 47 Ra Gesù 'l Natanael gej lejh, u qal għaliex: Ara wieħed tabilhaqq Iżraelita, li ma fihx qerq! 48 Natanael qallu: Mniex għarraftni? Gesù wieġeb u qallu: Qabel ma sejjahlek Filippu, meta int kont taħt it-tina, rajtek.

49 Wiegbu Natanael, u qallu: Rabbi, int l-Iben t'Alla: int s-Sultan ta' Iżrael. 50 Wieġeb Gesù, u qallu: Ghax għidtlek, rajtek taħt it-tina, int temmen? Int għad tara ħwejjeg akbar minn dawn. 51 U qallu: Tassew, tassew ingħidilkom: Intom għad taraw is-sema miftuħ, u l-angli t'Alla telgħin u neżlin fuq Bin il-bniedem.

2 U fit-tielet jum kien hemm tiegħi f'Kana tal-Galilija; u omm Gesù kienet hemm: 2 U sew Gesù, u kemm id-dixxipli tiegħi, kienu mistednin għat-tiegi. 3 U meta naqashom l-inbid, omm Gesù qaltlu: M'għandhomx inbid. 4 Gesù qalilha: Mara, x'għandi x'naqsam miegħek? Siegħti għadha ma waslitx. 5 Ommu qalet lill-qaddejja: Aġħmlu kulma jgħidilkom.

6 U kien hemm sitt ġarar tal-ġebel, bħal ma jkun hemm ghall-purifikazzjoni tal-Lhud, li kienu jesgħu żewġ metreti jew tlieta kull waħda. 7 Gesù qalihom: Imlew il-ġarar bl-ilma. U mlewhom sax-xifer. 8 U qalihom: Hudu issa, u newlu lir-rajjes tal-festa. U newlulu.

9 Meta rajjes il-mejda daq l-ilma magħmul inbid, u ma kienx jaf minn fejn ġie; (iżda l-qaddejja li kienu refgħu l-ilma kienu jafu;) rajjes il-mejda sejjah lill-ġharus, 10 U

qallu: Kulħadd iġib l-ewwel l-inbid tajjeb; u wara li jkunu xorbu ħafna, dak li hu anqas tajjeb: iżda int żammejt l-inbid tajjeb s'issa.

11 Dal-bidu tal-mirakli Ĝesù għamel f'Kana tal-Galilija, u wera l-glorja tiegħu; u d-dixxipli tiegħu emmnu fi.

12 Wara dan niżel Kafarnahum, hu, u ommu, u ġħutu, u d-dixxipli tiegħu; u ma damux hemm ħafna jiem.

13 U l-ġħid tal-Lhud kien qrib, u Ĝesù tala' Ĝerusalem,

14 U fit-tempju sab bejjiegħha tal-gniedes, tan-nghaġ u tal-ħamiem, u s-sarrafa tal-flus bil-qiegħda: 15 U wara li għamel sawt bil-ħbula, keċċiehom ilkoll 'il barra mit-tempju, u n-nghaġ, u l-gniedes ukoll; u xerred il-flus tas-sarrafa, u qaleb l-imwejjed; 16 U lil dawk li kienu jbigħu l-ħamiem qalilhom: Neħħu dawn il-ħwejjeg minn hawn; u tagħmlux dar Missieri dar tan-negozju. 17 U d-dixxipli tiegħu ftakru li nkiteb: Il-ħeġġa ta' darek kelitni.

18 Imbagħad wieġbu l-Lhud u qalulu: X'għelm turina, li tista' tagħinel dawn il-ħwejjeg? 19 Ĝesù wieġeb, u qalilhom: Hottu dat-tempju, u fi tlitt ijiem inwaqqfu.

20 Qalu mbagħad il-Lhud: Dat-tempju dam sitta u erbgħin sena jinbena, u int twaqqfu fi tlitt ijiem? 21 Imma hu kien igħid għat-tempju ta' ġismu. 22 Meta mela qam mill-imwiet, id-dixxipli tiegħu ftakru li kien qalilhom dan; u emmnu l-iskrittura, u l-kliem li kien qal Ĝesù.

23 Issa meta kien Ĝerusalem fil-ġħid, nhar il-festa, ħafna emmnu f'ismu, meta raw il-mirakli li għamel. 24 Iżda Ĝesù ma kienx jafda ruħu sihom, għax kien jaf lil kulħadd, 25 U ma kienx jaħtieġlu li xi ħadd jixhidlu fuq il-bniedem: għax kien jaf x'hemm fil-bniedem.

3 Kien hermm wieħed mill-Fariżej, jismu Nikodemu, wieħed mill-kbarat tal-Lhud: 2 Dan ġie għand Ĝesù bil-lejl, u qallu: Rabbi, aħna nafu li inti mgħallem gej minn

għand Alla: għaliex ħadd ma jista' jagħmel dawn il-mirakli li tagħmel int, jekk Alla ma jkunx miegħu.

3 Wieġeb Ĝesù, u qallu: Tassew, tassew, ingħidlek: Jekk wieħed ma jitwelidx mill-ġdid, ma jistax jara s-saltna t'Alla. 4 Nikodemu qallu: Kif jista' bniedem jitwieled meta hu xiħ? Jista' jidħol għat-tieni darba f'ġuf ommu, u jitwieled?

5 Wieġeb Ĝesù: Tassew, tassew, ingħidlek: Jekk wieħed ma jitwelidx mill-ilma u mill-Ispirtu, ma jistax jidħol fis-saltna t'Alla. 6 Dak li jitwieled mill-ġisem hu ġisem; u dak li jitwieled mill-Ispirtu hu spirtu. 7 Tistagħġibx għax ghidtlek: Jaħtieg titwieldu mill-ġdid. 8 Ir-riħ jonfoħ fejn irid, u int tisma' l-ħoss tiegħu, iżda ma tafx minn fejn hu ġej, u fejn hu sejjer: hekk hu kull wieħed li jitwieled mill-Ispirtu. 9 Wieġeb Nikodemu, u qallu: Kif jistgħu jkunu dawn il-hwejjeg?

10 Wieġeb Ĝesù, u qallu: Inti mgħallem ta' Izrael, u ma tafx dawn il-hwejjeg? 11 Tassew, tassew, ingħidlek: Aħna nitkellmu dak li nafu, u nixhdu dak li rajna; u x-xhieda tagħna ma tilqgħuhiex. 12 Jekk għidtilkom hwejjeg ta' l-art, u ma temmnux, kif temmnu, jekk ingħidilkom hwejjeg tas-sema? 13 U l-ebda bniedem ma tala' fis-sema, ħlief dak li niżel mis-sema, Bin il-bniedem li hu fis-sema.

14 U kif Mosè għolla s-serp fid-deżert, hekk jaħtieg jitgħolla Bin il-bniedem: 15 Biex kull min jemmen bih ma jintilifx, iżda jkollu l-ħajja ta' dejjem. 16 Għax Alla hekk ħabb id-dinja, li ta' l-Iben waħdieni tiegħu, biex kull min jemmen bih ma jintilifx, iżda jkollu l-ħajja ta' dejjem. 17 Għax Alla ma bagħħatx 'l Ibnu fid-dinja biex jikkundanna d-dinja; iżda biex id-dinja tkun salvata bih. 18 Dak li jemmen bih mhux ikkundannat: iżda min ma jemminx hu għà ikkundannat, għax ma emminx bl-isem ta' l-Iben waħdieni t'Alla. 19 U dan hu l-ħaqeq, li ġie d-dawl fid-dinja, u l-bnedmin ħabbew id-dlam aktarx mid-dawl, għax l-egħnejjal tagħhom kienu ħżiena. 20 Għax kull min

jagħmel il-ħażen jobghod id-dawl, u lanqas jiġi lejn id-dawl, biex l-egħmejjel tiegħu ma jkunux ikkundannati. 21 Iżda min jagħmel is-sewwa jiġi lejn id-dawl, biex l-egħmejjel tiegħu jidhru, li huma magħmulin f'Alla.

22 Wara dawn il-ħwejjeg ġie Gesù u d-dixxipli tiegħu fl-art tal-Lhudija; u hemm qagħad magħhom, u kien iġħammed. 23 U Ģwanni wkoll kien iġħammed f'Għajnun qrib Salim, għax kien hemm ħafna ilma hemm: u kienu jiġu, u jitgħammdu. 24 Għax Ģwanni kien għadu mhux mitfugħ il-ħabs.

25 Imbagħad qamet glieda bejn xi dixxipli ta' Ģwanni u l-Lhud fuq il-purifikazzjoni. 26 U gew għand Ģwanni, u qalulu: Rabbi, dak li kien miegħek 'il hinn mill-Ġurdan, li int xhidlu, ara, qiegħed iġħammed, u kulħadd sejjer għandu.

27 Wieġeb Ģwanni, u qal: Wieħed ma jista' jieħu xejn, jekk ma jkunx mogħti lilu mis-sema. 28 Intom infuskom tixhduli, li jien għidt: Miniex il-Kristu, iżda li jien mibgħut qablu. 29 Min għandu l-għarusa hu l-għarus: iżda l-ħabib tal-ġħarus, li qiegħed fejnu u jisimgħu, jifraħ ħafna minħabba leħen il-ġħarus: dan il-ferħ tiegħi mela seħħ. 30 Hu jaħtieg jikber, imma jien naħtieg nonqos. 31 Dak li ġej minn fuq hu fuq kulħadd: min hu mill-art hu ta' l-art, u fuq l-art jitkellem: dak li ġej mis-sema hu fuq kulħadd. 32 U x'ra u x'sama', dak jixhed; u ħadd ma jilqa' x-xhieda tiegħu. 33 Dak li laqa' x-xhieda tiegħu wettaq illi Alla hu tassew. 34 Ghax dak li Alla bagħat, jitkellem il-kliem t'Alla: għax Alla ma jagħtihx l-Ispirtu bil-kejl. 35 Il-Missier iħobb l-Iben, u tah kollox f'idejh. 36 Dak li jemmen bl-Iben għandu l-ħajja ta' dejjem; u dak li ma jemminx bl-Iben ma jarax il-ħajja; iżda għadab Alla jgħammar fuqu.

4 Mela meta kien jaf il-Mulej kif il-Fariżej kienu semghu li Gesù kien qiegħed jagħmel u jgħammed iżjed dixxipli

minn Ĝwanni, 2 (Għalkemm Ĝesù nnifsu ma kienx jgħammed, imma d-dixxipli tiegħu,) 3 Halla l-Lhudija, u raġa' mar fil-Galilija.

4 U kien jaħtieġlu jgħaddi mis-Samarija. 5 Imbagħad wasal f'belt tas-Samarija, li jisimha Sikar, qrib il-qasam li Ĝakobb ta' lil ibnu Gużepp. 6 Issa l-bir ta' Ĝakobb kien hemm. Mela Ĝesù, billi kien ghajjin bil-vjagg tiegħu, qagħad hekk bil-qiegħda fuq il-bir: u kienet madwar is-sitt siegħa.

7 Giet hemm mara mis-Samarija timla l-ilma, u qalilha Ĝesù: Agħtini nixrob. 8 (Għax id-dixxipli tiegħu kienu marru l-belt jixtru l-ikel.) 9 Qaltlu mbagħad il-mara Samaritana: Kif int, li int Lhudi, titlob tixrob lili, mara Samaritana? Għax l-Lhud ma jagħmluhiex mas-Samaritani.

10 Ĝesù wieġeb, u qalilha: Kieku kont taf il-ghatja t'Alla, u min hu dak li qallek: Agħtini nixrob; kont titolbu int, u kien jagħtik ilma ħaj. 11 Qaltlu l-mara: Sinjur, int m'għandikx biex timla, u l-bir hu fond: mnejn mela għandek dan l-ilma ħaj? 12 Jaqaw int akbar minn Ĝakobb missierna, li tana l-bir, u xorob minnu hu stess, uliedu, u l-bhejjem tiegħu?

13 Wieġeb Ĝesù, u qalilha: Kull min jixrob minn dal-bir jargħa' jieħdu l-ghatx: 14 Iżda kull min jixrob mill-ilma li nagħtiż jien ma jieħdu għatx qatt; imma l-ilma li nagħtiż jien ikun fih ghajnejn ta' ilma ġieri sal-ħajja ta' dejjem. 15 Qaltlu l-mara: Sinjur, agħtini dan l-ilma, biex ma jeħodni għatx, u lanqas nigi hawn nimla. 16 Ĝesù qalilha: Mur, sejjah lil żewġek, u ejja hawn. 17 Wiegħbet il-mara, u qalet: M'għandix ragel. Qalilha Ĝesù: Sewwa għidt, m'għandix ragel: 18 Għax ħamest irġiel kellek; u dak li għandek issa mhux żewġek: dan sewwa għidt. 19 Qaltlu l-mara: Sinjur, nara li inti profeta. 20 Misserijietna qiemu fuq dil-muntanja; u intom tgħidu, li f'Ġerusalem hu l-lok fejn wieħed għandu jagħti qima. 21 Qalilha Ĝesù:

Emminni, mara, is-siegha tasal, meta u la fuq dil-muntanja, u lanqas f'Gerusalem, ma tagħtu qima lill-Missier. 22 Intom tqimu dak li ma tafux: aħna nafu dak li nqimu: għax is-salvazzjoni tīgi mil-Lhud. 23 Imma tīgi s-siegha, u issa hi, meta dawk li jqimu fis-sewwa jqimu l-Missier fl-ispirit u fis-sewwa: għax bħal dawn ifittem il-Missier biex iqimuh. 24 Alla Spiritu: u dawk li jqimuh jaħtieg li jqimuh fl-ispirit u fis-sewwa. 25 Qaltlu l-mara: Naf li għandu jīġi l-Messija, li jissejjah Kristu: meta jīġi, iġħarrafna kollo. 26 Qalilha Ĝesù: Hu jien li qiegħed nitkellem miegħek.

27 U f'dak il-waqt gew id-dixxipli tiegħu, u stagħġibu għax kien jitkellem mal-mara: iżda ħadd ma qal: Xi trid? Jew: Għaliex qiegħed titkellem magħha? 28 Il-mara mbagħad ħalliet il-ġarra tagħha, u marret il-belt, u qalet lin-nies: 29 Ejjew, araw raġel li qalli kulma għamilt: dan mhux il-Kristu? 30 Imbagħad ħargu mill-belt, u gew ħdejh.

31 F'dak il-waqt d-dixxipli kienu jitolbuh, billi jgħidu: Mgħallem, kul. 32 Iżda hu qalihom: Jien għandi x'niekol ikel li intom ma tafux. 33 Id-dixxipli għalhekk qalu lil xulxin: Jaqaw għieblu xi ħadd x'jekol? 34 Qalihom Ĝesù: L-ikel tiegħi hu li nagħmel ir-rieda ta' dak li bagħatni, u ntemm xogħlu. 35 Ma tgħidux intom: Għad baqa' erba' xħur, u mbagħad jīġi l-ħxsad? Ara, jien ingħidilkom: Erfgħu għajnejkom, u ħarsu lejn l-egħlieqi; għax digħi huma bojod għall-ħasda. 36 U dak li jaħsad jieħu l-ħlas, u jiġbor il-frott għall-ħajja ta' dejjem: biex sew dak li jiżra', u kemm dak li jaħsad, jifirħu flimkien. 37 Għax f'dan hu minnu dak il-qawl: Wieħed jiżra', u ieħor jaħsad. 38 Jien bghattkom taħħsdak li intom ma ħdimtux: rġiel oħrajn ħadmu, u intom dħaltu f'xogħolhom.

39 U ħafna Samaritani minn dik il-belt emmnu bih minħabba kliem il-mara, li xehdet: Qalli kulma għamilt. 40 Għalhekk meta s-Samaritani gew għandu, talbuh biex jibqa' magħhom: u baqa' magħhom jumejn. 41 U wisq aktar emmnu minħabba kliemu; 42 U qalu lill-mara:

Issa nemmnu, mhux minħabba kliemek: għax aħna nfusna smajnieh, u nafu li dan hu tassew il-Kristu, is-Salvatur tad-dinja.

43 Issa wara jumejn telaq minn hemm, u mar il-Galilija.
44 Ghax Ĝesù nnifsu xehed, li profeta m'għandux ġieh f'pajjiżu stess. 45 Imbagħad meta ġie l-Galilija, laqgħuh il-Galilin, billi kien raw kulma kien għamel Ĝerusalem fil-festa: għax huma wkoll marru għall-festa.

46 Ĝesù mela raga' ġie f'Kana tal-Galilija, fejn kien għamel l-ilma nbid. U kien hemm wieħed nobbli, li ibnu kien marid f'Kafarnahum. 47 Meta dan sama' li Ĝesù ġie mil-Lhudija għall-Galilija, mar għandu, u talbu biex jinżel, u jfejjaqlu lil ibnu: għax kien wasal biex imut. 48 Qallu mbagħad Ĝesù: Jekk ma tarawx gheliem u għegħubijiet, ma temmnux. 49 Qallu n-nobbli: Sinjur, inżel qabel ma jmut it-tifel tiegħi. 50 Qallu Ĝesù: Mur; ibnek ħaj. U r-ragħ emmen il-kelma li qallu Ĝesù, u telaq. 51 U hu u sejjer 'l isfel, il-qaddejja tiegħu ltaqgħu miegħu, u qalulu: Ibnek ħaj. 52 Staqsiehom imbagħad is-sieghha meta beda għaddej għall-ahjar. U qalulu: Il-biera fis-seba' sieghha ħallieh id-deni. 53 Hekk il-missier għarraf li kien fl-istess ħin, li fiq qallu Ĝesù: Ibnek ħaj: u emmen hu, u daru kollha.

54 Dan hu t-tieni miraklu li għamel Ĝesù, meta mil-Lhudija ġie fil-Galilija.

5 Wara dan kien hemm festa tal-Lhud; u Ĝesù tala' Ĝerusalem.

2 Issa f'Ġerusalem ħdejn suq in-nġha ġiem hemm menqgħha, li jgħidulha fil-Isien Lhudi Betżata, u li għandha hames logog. 3 F'dawn kien ikun hemm mixxhuta kotra kbira ta' nies morda, għomja, għorrog, u miflugin, jistennew it-taħrik ta' l-ilma. 4 Ghax anglu kien jinżel f'xi żmien fil-menqgħha, u jħarrek l-ilma: u min imbagħad kien jinżel

l-ewwel wara t-taħrik ta' l-ilma kien ifiq minn kull mard li kien ikollu.

5 U kien hemm wieħed raġel, li kelli marda għal tminja u tletin sena. 6 Meta rah Ģesù mixħut, u sar jaf li kien ilu żmien twil marid, qallu: Trid tfiż? 7 Wieġbu l-marid: Sinjur, m'għandi ebda bniedem, meta jitharrek l-ilma, biex iqiegħdni fil-menqgħha: iżda waqt li nkun gej jien, jinżel ieħor qabli. 8 Qallu Ģesù: Qum, hu l-mitraħ tiegħek, u imxi. 9 U minnufih ir-raġel fieq, u ha l-mitraħ tiegħu, u mexa: u dak in-nhar kien is-Sibt.

10 Il-Lhud imbagħad qalu lil dak li kien imfejjaq: Illum is-Sibt; ma jiswiex li ġgorr l-mitraħ tiegħek. 11 Weġibhom: Dak li fejjaqni qalli hu stess: Hu l-mitraħ tiegħek, u imxi. 12 Imbagħad staqsewh: Min hu dak il-bniedem li qallek, Hu l-mitraħ tiegħek, u imxi? 13 U dak li kien imfejjaq ma kienx jaf min kien: għax Ģesù kien warrab, billi ġemgħha ta' nies kienet f'dak il-post.

14 Wara Ģesù sabu fit-tempju, u qallu: Ara, int fiqt: la tidnibx iżjed, li ma jiġrili kox xi ħaġa aghħar. 15 Telaq ir-raġel u qal lil-l Hud li kien Ģesù, li fejqu. 16 U għalhekk il-Lhud ippersegwitaw 'il Ģesù, u fittxew li joqtluh, għax għamel dawn il-ħwejjeg nhar ta' Sibt.

17 Iżda Ģesù weġibhom: Missieri għadu jaħdem s'issa, u jien qiegħed naħdem. 18 Għalhekk il-Lhud fittxew iżjed li joqtluh, għax mhux biss kiser is-Sibt, imma wkoll għax qal li Alla hu Missieru, u b'hekk għamel lilu nnifsu daqs Alla.

19 Imbagħad wieġeb Ģesù, u qalilhom: Tassew, tassew, ingħidilkom: L-Iben ma jista' jagħmel xejn minnu nnifsu, għajr dak li jara il-Missier jagħmel: għax dawk il-ħwejjeg kollha li jagħmel, dawn l-Iben jagħmel ukoll. 20 Għax il-Missier iħobb l-Iben, u jurih il-ħwejjeg kollha li hu nnifsu jagħmel: u għad jurih għemejjel akbar minn dawn, biex tistagħġib. 21 Għax bħalma l-Missier iqajjem il-mejtin, u jagħtihom il-ħajja; hekk ukoll l-Iben jagħti l-ħajja lil min

irid. 22 Ghax il-Missier ma jagħmel haqq minn ħadd, iżda ta kull haqq lil Ibnu: 23 Biex il-bniedmin kollha jweġġhu l-Iben, bħal ma jweġġhu l-Missier. Min ma jweġġahx l-Iben, ma jweġġahx il-Missier li bagħtu.

24 Tassew, tassew, ingħidilkom: Min jisma' kelmti, u jemmen f'dak li bagħatni, ikollu l-ħajja ta' dejjem, u ma jixx għall-kundanna; iżda jghaddi mill-mewt għall-ħajja. 25 Tassew, tassew, ingħidilkom: Tasal is-siegha, u issa hi, meta l-mejtin jisimgħu leħen l-Iben t'Alla: u dawk li jisimgħu jgħixu. 26 Ghax bħal ma għandu l-Missier il-ħajja fih nnifsu; hekk ukoll ta lill-Iben biex jkollu l-ħajja fih innifsu; 27 U tah is-setgħa li jagħmel il-ħaqq ukoll, għax hu Bin il-bniedem. 28 La tistagħġibux b'dan: għax tasal is-siegha, li dawk kollha li qegħdin fl-oqbra jisimgħu leħnu, 29 U joħorġu; dawk li għamlu t-tajjeb, għall-qawmien tal-ħajja; u dawk li għamlu l-ħażżeen, għall-qawmien tal-kundanna. 30 Xejn ma nista' nagħmel minni nnifsi: kif nisma', nagħmel haqq: u l-ħaqq tiegħi hu ġust; għax ma nfittix ir-rieda tiegħi, iżda r-rieda tal-Missier li bagħatni.

31 Jekk jien nixhed għalija nnifsi, ix-xhieda tiegħi ma tiswiex. 32 Hemm ħaddieħor li jixhidli; u naf li x-xhieda li jagħti fuqi tiswa. 33 Intom bghattu għand Ĝwanni, u hu ta' xhieda lis-sewwa. 34 Iżda jien ma nilqax xhieda minn għand il-bniedem: iżda nghid dawn il-ħwejjeg, biex issalvaw. 35 Hu kien dawl li jixgħel u jiddi: u intom ridtu tifrħu għal siegħa f'dawlu. 36 Iżda jien għandi xhieda aqwa minn dik ta' Ĝwanni: għax l-egħmejjel li l-Missier tagħni biex nagħmilhom, dawn l-egħmejjel stess li jien nagħmel, jixhduli li l-Missier bagħatni.

37 U l-Missier innifsu, li bagħatni, xehedli. Intom la qatt smajtu leħnu xi darba, u lanqas rajtu s-sura tiegħu. 38 U l-kelma tiegħu m'għandkomx tgħammar fikom: għax dak li bagħat hu, intom ma temmnuhx. 39 Fittxu fl-iskrittura; għax fiha taħsbu li għandkom il-ħajja ta'

dejjem: hija hi li tagħti xhieda tiegħi. 40 U intom ma tridux tiġu għandi, biex ikollkom il-ħajja.

41 Fohrija ma neħux minn għand il-bnedmin. 42 Iżda għaraftkom, illi m'għandkomx l-imħabba t'Alla fikom. 43 Jien gejt f'isem Missieri, u ma tilqgħunix: jekk ġaddieħor jiġi f'ismu, lil dan tilqgħuh. 44 Kif tistgħu temmnu, intom li tilqgħu ġieh minn għand xulxin, u ma tfittxu il-ġieh li jiġi minn Alla biss? 45 La taħsbux li jien sejjer nixlikom lill-Missier: hemm wieħed jixlikom, Mosè, li tittamaw fis. 46 Ghax kieku emminton 'l-Mosè, kontu temmnu lili; għax hu kiteb fuqi. 47 Iżda jekk ma temmnu il-kitba tiegħu, kif temmnu kliemi?

6 Wara dan Ģesù mar in-naħha l-oħra tal-baħar ta-

Galilija, li hi l-baħar tat-Tiberija. 2 U ġemgħa kbira ta'

nies marret warajh, għax kien raw il-mirakli li għamel

ma' dawk li kien morda. 3 U Ģesù tala' fuq muntanja,

u hemm qagħad bil-qiegħda mad-dixxipli tiegħu. 4 U l-

għid, festa tal-Lhud, kien qrib.

5 Meta Ģesù rafa' għajnejh, u ra li kienet ġejja lejh

ġemgħa kbira ta' nies, qal 'il Filippu: Mnejn nixtru l-ħobż, biex jieklu dawn? 6 U dan qalu biex iġarrbu; għax hu kien jaf x'sa jagħmel. 7 Wiegbu Filippu: Mitejn dinar

ħobż m'humex biżżejjed għalihom, biex kull wieħed minnhom jieħu ftit.

8 Wieħed mid-dixxipli tiegħu, Indri, ħu Xmun Pietru, qallu: 9 Hawn tfajjal, li għandu ġames hobżiet tax-xgħir, u żewġ ġutiet żgħar: imma dawn x'inħuma għal dawn kollha? 10 U Ģesù qal: Gagħlu n-nies joqogħdu bil-qiegħda. Issa kien hemm ħafna ġaxix hemmhekk. U l-irġiel, li kien jgħoddu madwar ġamest elef, qagħdu bil-qiegħda.

11 U Ģesù ħa l-ħobżiet; u wara li radd il-ħajr, qassam lid-dixxipli, u d-dixxipli lil dawk li kien bil-qiegħda; u

hekk ukoll mill-ħut kemm riedu. 12 Meta xebgħu, qal lid-dixxipli tiegħu: Igimgħu l-bċejjeċ li fadal, biex ma jinħela xejn. 13 Ġemgħuhom mela, u mlew tħażżeż tax-xgħir, li kienu baqgħu żejda lil dawk li kielu.

14 Imbagħad dawk in-nies, meta raw il-miraklu li kien għamel Gesù, qalu: Dan hu tassew il-profeta li għandu jiġi fid-dinja. 15 Mela meta għarraf Gesù li kienu ġejjin jaqbdu, biex jagħmluh sultan, telaq mill-għid lejn muntanja waħdu.

16 U mbagħad x'ħin sar fil-ġħaxija, niżlu d-dixxipli tiegħu lejn il-baħar; 17 U rikbu dgħajsa, u għaddew il-baħar għal Kafarnahum. U issa kien dalam, u Gesù kien għadu ma giex fejnhom. 18 U l-baħar qam minħabba riħ qawwi li kien jonfoħ. 19 Għalhekk meta kienu qadfu ħamsa u għoxrin jew tletin stadju, jaraw 'il Gesù miexi fuq il-baħar, u riesaq lejn id-dgħajsa: u beżgħu. 20 Iżda hu qalilhom: Jien hu; la tibżgħux. 21 Imbagħad xtaqu jeħdu fid-dgħajsa: u minnufih waslet id-dgħajsa fl-art fejn kien sejrin.

22 L-ġħada, meta n-nies li kienu n-naħha l-oħra tal-baħar raw li ma kienx hemm dgħajsa oħra hemm, ħlief dik li fiha kienu daħlu d-dixxipli, u li Gesù ma kienx daħal fid-dgħajsa mad-dixxipli tiegħu, imma d-dixxipli kienu marru weħidhom; 23 (Għalkemm kienu gew dgħajjes oħra minn Tiberija ħdejn il-post fejn kienu kielu l-ħobż, wara li l-Mulej kien radd il-ħajr:) 24 Meta mela n-nies raw li Gesù ma kienx hemm, u lanqas id-dixxipli tiegħu, huma wkoll rikbu d-dgħajjes, u gew Kafarnahum, ifittxu 'l Gesù. 25 U meta sabuh in-naħha l-oħra tal-baħar, qalulu: Rabbi, meta ġejt hawn?

26 Weġibhom Gesù, u qal: Tassew, tassew, ingħidilkom: Intom tfittxuni, mhux għax rajtu l-mirakli, imma għax kiltu mill-ħobżiet, u xbajtu. 27 La taħdmux għall-ikel li jintemm, imma għal dak l-ikel li jdum għall-ħajja ta'

dejjem, li jagħtikom Bin il-bniedem: għax fuqu Alla l-Missier qiegħed is-sigill tiegħu.

28 Imbagħad qalulu: X'għandna nagħmlu, biex naħdmu l-egħmejjel t'Alla? 29 Wieġeb Ĝesù, u qalilhom: Dan hu l-agħmil t'Alla, illi temmnu f'min bagħat. 30 Huma mela qalulu: X'għelni turi mela, biex naraw, u nemmnuk? X'inhu li tagħmel? 31 Misserijietna kielu l-manna fid-deżert; kif inhu miktub: Tahom jieklu ħobż mis-sema.

32 Imbagħad qalilhom Ĝesù: Tassew, tassew, ingħidil-kom: Ma takomx Mosè dak l-ħobż mis-sema; iżda Missieri jagħtikom il-ħobż tas-sewwa mis-sema. 33 Għax il-ħobż t'Alla hu dak li jinżel mis-sema, u jagħti l-ħajja lid-dinja. 34 Imbagħad qalulu: Mulej, aqħtina dejjem dal-ħobż.

35 U Ĝesù qalilhom: Jien hu l-ħobż tal-ħajja; min jiġi għandi ma jieħdu ġuħ qatt; u min jemmen fija ma jieħdu għatx qatt. 36 Iżda jien għidtilkom: Li inthom ukoll rajtuni, u ma emmintux. 37 Dak kollu li jagħtini l-Missier, jiġi għandi; u min jiġi għandi sgur li ma nitfghux 'il barra. 38 Għax jien inżilt mis-sema, mhux biex nagħmel ir-rieda tiegħi, imma r-rieda ta' min bagħatni. 39 U din hi r-rieda tal-Missier li bagħatni, li ma nitlef xejn minn dak kollu li tani, imma li nqajmu fl-aħħar jum. 40 U din hi r-rieda ta' dak li bagħatni, li kull min jara l-Iben, u jemmen fi, ikollu l-ħajja ta' dejjem: u jien inqajmu fl-aħħar jum.

41 Imbagħad il-Lhud gergru għalihi, għax qal: Jien hu l-ħobż li nžilt mis-sema. 42 U qalu: Dan mhux Ĝesù, bin Gużepp, li tiegħu aħna nafu l-missieru u l-ommu? Kif mela qal: Jien inżilt mis-sema?

43 Wieġeb mela Ĝesù, u qalilhom: La tgergrux bejniet-kom. 44 Hadd ma jista' jiġi għandi, jekk Missieri li bagħatni ma jiġibdux: u jien inqajmu fl-aħħar jum. 45 Hu miktub fil-profeti: U jkunu kollha mgħallmin minn Alla. Kull min mela sama', u tgħallek mill-Missier, jiġi għandi. 46 Mhux

għax xi ġadd ra l-Missier, ġilief dak li hu minn Alla: dan ra l-Missier. 47 Tassew, tassew, ingħidilkom: Min jemmen fija għandu l-ħajja ta' dejjem. 48 Jien hu dak il-ħobż tal-ħajja. 49 Misserijetkom kielu l-manna fid-deżert, u mietu. 50 Dan hu l-ħobż li nieżel mis-sema, biex wieħed jiekol minnu, u ma jmutx. 51 Jien hu l-ħobż ħaj li nżilt mis-sema: jekk xi ġadd jiekol minn dal-ħobż, iġħix għal dejjem: u l-ħobż li nagħti jien hu ġismi, li nagħti għall-ħajja tad-dinja.

52 Il-Lhud mela ġġieldu bejniethom, billi qalu: Kif ji sta' dan jaġħtina nieklu ġismu? 53 Qalilhom imbagħad Ĝesù: Tassew, tassew, ingħidilkom: Jekk ma tiklux il-ġisem ta' Bin il-bniedem, u tixorbu demmu, ma jkollkomx ħajja fikom. 54 Min jiekol ġismi, u jixrob demmi, għandu l-ħajja ta' dejjem; u jien inqajmu fl-aħħar jum. 55 Għax ġismi hu ikel tassew; u demmi hu xorb tassew. 56 Min jiekol ġismi, u jixrob demmi, iġħammar fija, u jiena fih. 57 Bħal ma bagħatni l-Missier il-ħaj, u jien ħaj bil-Missier: hekk min jiekol lili, hu wkoll ikollu l-ħajja bija. 58 Dan hu dak il-ħobż li niżel mis-sema: mhux bħal manna li kielu misserjietkom, u mietu: min jiekol minn dal-ħobż jibqa' ħaj għal dejjem.

59 Dawn il-ħwejjeg qalhom fis-sinagoga, hu u jgħallek f'Kafarnahum.

60 Hafna mela mid-dixxipli tiegħu, meta semgħu dan, qalu: Dan hu kliem ieħbes; min ji sta' jisimgħu? 61 Meta Ĝesù għarraf fih innifsu li d-dixxipli tiegħu kienu jgergru fuq dan, qalilhom: Dan qiegħed ifixkilkom? 62 Jekk mela taraw Bin il-bniedem tiela' fejn kien qabel? 63 Hu l-ispirtu li jaġħti l-ħajja; il-ġisem ma jiswa xejn: il-kliem li ngħidilkom huma spirtu, u ħajja. 64 Iżda hawn x'uħud minnkom li ma jemmnu. Għax kien jaf Ĝesù mill-bidu min kienu dawk li ma jemmnu, u min kien li kellu jittradih. 65 U qal: Għalhekk ġħidtilkom, li ġadd ma ji sta' jiġi għandi, jekk ma jingħatalux mill-Missier.

66 Minn dak il-waqt hafna mid-dixxipli tiegħu telqu lura, u ma mxewx iżjed miegħu. 67 Imbagħad qal Ĝesù lit-tanax: Tridux tmorru intom ukoll? 68 Imbagħad Xmun Pietru wiegħbu: Mulej, għand min immorru? Int għandek il-kliem tal-ħajja ta' dejjem. 69 U aħna nemmnu u sguri li int dak il-Kristu, Bin Alla l-ħaj. 70 Wegħibhom Ĝesù: Mhux jien għażiit kom it-tanax, u wieħed minnkom hu xitan? 71 Kien qiegħed igħid għal Ĝuda Iskarjota, bin Xmun: għax hu kien li sa jittradih, billi kien wieħed mit-tanax.

7 Wara dawn il-ħwejjeg Ĝesù kien idur fil-Galilija: għax ma kienx irid idur fil-Lhudija, għaliex il-Lhud kienu jfittxu biex joqtluh.

2 Issa l-festa tal-Lhud, il-ġhid tal-Ġharajjex, kienet qrib. 3 Għalhekk ħutu qalulu: Itlaq minn hawn, u mur fil-Lhudija, biex id-dixxipli tiegħek ukoll jaraw l-egħmejjel li tagħmel. 4 Għax m'hemm ħadd li jagħmel ħaġa bil-moħbi, u hu stess ifittem li jkun magħruf fid-dieher. Jekk tagħmel dawn l-ħwejjeg, uri ruħek lid-dinja. 5 Għax lanqas ħutu ma kienu jemminu fih.

6 Imbagħad qalilhom Ĝesù: Waqt għadu ma wasalx: imma waqt kom imhejji. 7 Id-dinja ma tistax tobghodkom; iżda lili tobghodni, għax jien nixhed għaliha, illi l-egħmejjel tagħha huma ħażiena. 8 Itilgħu intom għall-festa: jien ma nitlax għalissa għal din il-festa; għax waqt għadu ma wasalx. 9 Wara li qalilhom dawn il-kelmiet, baqa' fil-Galilija. 10 Imma meta ħutu telgħu, imbagħad tala' hu wkoll għall-festa, mhux bid-dieher, imma qisu bil-moħbi.

11 Imbagħad il-Lhud fittxewh fil-festa, u qalu: Fejn hu? 12 U kien hemm ħafna tgergir fuqu fost in-nies: għax x'uħud kienu igħidu: Hu raġel tajjeb: oħrajn kienu jgħidu: Le; iżda jqarraq bin-nies. 13 Madankollu ħadd ma tkellem fil-beraħ fuqu minħabba l-biża' tal-Lhud.

14 Issa għall-ħabta ta' nofs il-festa, Ĝesù tala' fit-tempju, u għallem. 15 U l-Lhud stagħġibu, billi qalu: Dar-ragel kif jaf it-tagħlim, bla qatt ma tgħallem? 16 Ĝesù weġibhom, u qal: It-tagħlim tiegħi mhux tiegħi, imma ta' min bagħatni. 17 Jekk xi ħadd jagħmel ir-rieda tiegħu, jagħraf jekk dan it-tagħlim hux minn Alla, jew jekk jien nitkellimx minni nnifsi. 18 Min jitkellem minnu nnifsu ifitħex il-glorja tiegħu stess: iżda min ifitħex il-glorja ta' min bagħatu, dan ta' minn jemmnu, u l-ebda għilt ma jinsab fi. 19 Ma takomx Mosè l-ligi, u madankollu ħadd minnkom ma jħares il-ligi? Għaliex tfittxu li toqluni?

20 In-nies wieġbu, u qalu: Int għandek xitan: min qiegħed ifitħex li joqtlok? 21 Wieġeb Ĝesù, u qalilhom: Għamil wieħed għamilt, u lkoll tistagħġibu. 22 Għalhekk Mosè takom iċ-ċirkonċiżjoni; (mhux għax ġej minn Mosè, iżda mill-misserijiet;) u intom tagħmlu ċirkonċiżjoni lill-bniedem nhar ta' Sibt. 23 Jekk wieħed jagħmlulu ċ-ċirkonċiżjoni nhar ta' Sibt, biex il-ligi ta' Mosè ma tinkisirx; teħduha kontra tiegħi, għax fejjaqt bniedem kollu nhar ta' Sibt? 24 Tagħmlux haqq fuq li jidher, iżda għamlu haqq fis-sewwa.

25 Qalu mbagħad x'uħud minn Ĝerusalem: Dan mhux dak, li qegħdin ifitħx biex joqtlu? 26 Iżda arawh jitkellem fid-dieher, u ma jgħidulu xejn. Jaqaw jafu tassew il-kbarat li dan hu l-Kristu stess? 27 Iżda aħna nafu dar-ragel mnejn hu: iżda meta jiġi Kristu, ħadd ma jkun jaf mnejn hu.

28 Imbagħad ghajjat Ĝesù fit-tempju hu u jgħallem, billi qal: Lili tafuni, u tafu mnejn jien: u jien ma ġejtx minni nnifsi, iżda dak li bagħatni hu tassew, u intom ma tafuhx. 29 Iżda jiena nafu: għax ġej minn għandu, u hu bagħatni. 30 Imbagħad fittxew li jaqbdū: imma ħadd ma medd idejħ fuqu, għax siegħtu kienet għadha ma waslitx.

31 U ħafna min-nies emmnu fi, u qalu: Meta jiġi l-Kristu, jagħmel mirakli aktar minn dawk li dar-ragel għamel? 32

Il-Fariżej semgħu li n-nies kienet tgedwed dawn il-ħwejjeg fuqu; u l-qassisin il-kbar u l-Fariżej bagħtu xi għases biex jaqbdu.

33 Imbagħad qalilhom Ģesù: Ghadni magħkom għal ftit żmien, u imbagħad immur għand min bagħatni. 34 Tfittxuni, u ma ssibunix: u fejn inkun jien, hemm intom ma tistgħux tiġu. 35 Imbagħad qalu l-Lhud bejniethom: Fejn sejjer, biex ma nsibuhx? Sejjer għand dawk li huma mxerrdin qalb il-Ġentili, u jgħallek il-Ġentili? 36 Xi kliem hu dan li qal: Tfittxuni, u ma ssibunix; u fejn inkun jien, hemm intom ma tistgħux tiġu?

37 Fl-ahħar jum, l-aqwa jum tal-festa, qam Ģesù bil-wieqfa u għajjat, billi qal: Jekk xi ħadd għandu l-għatx, ġa jiġi għandi, u jixrob. 38 Min jemmen fija, kif qalet l-iskrittura, joħroġ minn gewwa fih xmajjar ta' ilma ħaj. 39 (Imma dan qalu għall-Ispirtu, li kellhom jieħdu dawk li jemmnu fih: għax kien għadu ma ngħatax l-Ispirtu s-Santu, billi Ģesù kien għadu mhux igħġorifikat.)

40 Għalhekk ħafna min-nies, meta semgħu dal-kliem, qalu: Tassew dan hu l-Profeta. 41 Oħrajn qalu: Dan hu l-Kristu. Imma x'uħud qalu: Huwa Kristu sa jiġi mill-Galilija? 42 Ma qalitx l-iskrittura: Illi Kristu jiġi minnisel ta' David, u mir-raħal ta' Betlehem, fejn kien David? 43 U hekk kien hemm firda fil-poplu minħabba fih. 44 U x'uħud minnhom riedu jaqbdu; iżda ħadd ma medd idejħ fuqu.

45 Imbagħad gew il-ġħases għand il-qassisin il-kbar u l-Fariżej; u qalulhom: Għax ma ġibtuhx? 46 Wiegbu l-ġħasess: Qatt ebda bniedem ma tkellem bħal dal-bniedem. 47 Weġbuhom imbagħad il-Fariżej: Intom ukoll imqarr-qin? 48 Hemm xi ħadd mill-kbarat jew mill-Fariżej li emmen fih? 49 Imma dawn in-nies li ma jafux il-ligi huma misħutin. 50 Nikodemu (wieħed minnhom, li kien ġie għand Ģesù bil-lejl) qalilhom: 51 Jaqaw il-ligi tagħna tagħmel ħaqq minn xi bniedem, qabel ma tisimgħu, u tkun

taf x'ghamel? 52 Wieġbu, u qalulu: Int ukoll mill-Galilija? Fittex u ara: għax mill-Galilija ma jqum ebda profeta. 53 U telaq kulħadd jejn daru.

8 Mar Ĝesù lejn il-ġħolja taż-Żebbug. 2 U fil-ġħodu kmieni raġa' ġie fit-tempju, u l-poplu kollu ġie għandu; u qagħad bil-qiegħda, u għallimhom.

3 U l-iskribi u l-Fariżej ġiebu mara maqbuda fl-adulterju; u meta qegħduha fin-nofs, 4 Qalulu: Mgħallek, dil-mara nqabdet fl-adulterju, fl-agħmil stess. 5 Issa Mosè fil-liġi amarna, li bħal dawn nħaggruhom: Iżda int xi tgħid? 6 Dan qaluh, huma u jgarrbuh, biex ikollhom fuqieq jixlu. Imma Ĝesù tmejjel 'l-isfel, u kiteb b'sebgħu fl-art, qisu ma samagħhomx. 7 Iżda meta baqgħu jistaqsuh, twaqqaf, u qalilhom: Min fostkom hu bla dnub, jixħtilha ġebla l-ewwel wieħed. 8 U raġa' tmejjel, u kiteb fl-art. 9 U hu ma li semgħu dan, billi kienu ikkundannati mill-kuxjenza tagħhom stess, ġarġu wieħed wieħed, ibda mix-xuħ, sa l-aħħar wieħed: u Ĝesù baqa' waħdu, u l-mara wieqfa fin-nofs. 10 Meta Ĝesù twaqqaf, u ma ra lil ħadd ġħiġi il-mara, qalilha: Mara, fejn huma dawk li kienu jixluk? Hadd ma ikkundannak? 11 Hija qalet: Hadd, Mulej. U qalilha Ĝesù: Lanqas jien ma nikkundannak: mur, u tidnibx iżjed.

12 Imbagħad Ĝesù raġa' kellimhom, billi qal: Jiena hu d-dawl tad-dinja: min jimxi warajja ma jinxix fid-dlam, imma jkollu d-dawl tal-ħajja.

13 Il-Fariżej għalhekk qalulu: Int tixhed lilek innifsek; ix-xhieda tiegħek ma tiswiex. 14 Wieġeb Ĝesù, u qalilhom: Għalkemm jiena nixħed lili nnifsi, ix-xhieda tiegħi tiswa: għax naf mnejn ġejt, u fejn sejjer; iżda intom ma tistgħix tħalli mnejn ġej, u fejn sejjer. 15 Intom tagħmlu ħaqq skond il-ġisem; jien ma nagħmel ħaqq minn ħadd. 16 U madankollu jekk jien nagħmel ħaqq, il-ħaqq tiegħi hu

minnu: għax miniex waħdi, imma jien u l-Missier li bagħatni. 17 Hu miktub ukoll fil-ligi tagħkom, li x-xhieda ta' tnejn min-nies tiswa. 18 Jiena wieħed li nixhed lili nnifsi, u 'l Missier li bagħatni jixhidli.

19 Imbagħad qalulu: Fejn hu Missierek? Wieġeb Ĝesù: Intom la tafu lili, u lanqas 'il Missieri: kieku kontu tafu lili, tafu wkoll 'il Missieri.

20 Dal-kliem qal Ĝesù fit-teżorerija, hu u jgħallek fit-tempju: u ġadd ma qabdu; għax kienet għadha ma waslitx siegħtu.

21 Imbagħad raġa' Ĝesù qalilhom: Jiena mmur, u intom tfittxuni, u fi dnubietkom tmunu: fejn sejjer, intom ma tistgħux tigħu. 22 Qalu mbagħad l-Lhud: Jaqaw sa joqtol lilu nnifsi? għax qal: Fejn sejjer jien, intom ma tistgħux tigħu?

23 U qalilhom: Intom minn hawn isfel; jien minn fuq: intom minn did-dinja; jien miniex minn did-dinja. 24 Għalhekk għidtilkom, li tmunu fi dnubietkom: għax jekk ma temmnu li jiena hu, tmunu fi dnubietkom.

25 Imbagħad qalulu: Int min int? U Ĝesù qalilhom: Sewwa sew dak li għidtilkom mill-bidu. 26 Għandi ħafna ħwejjeg xi ngħid, u nagħmel ħaqq minnkom: iżda min bagħatni hu veru; u dak li smajt minn għandu ngħidu lid-dinja. 27 Ma fehmux li kien ikellimhom fuq il-Missier.

28 Imbagħad qalilhom Ĝesù: Meta tgħollu 'l Bin il-bniedem, imbagħad tagħrfu li jiena hu, u li minni nnifsi ma nagħmel xejn; iżda kif għallimni Missieri, jien nitkellem dawn il-ħwejjeg. 29 U dak li bagħatni hu miegħi: il-Missier ma ħallinx waħdi; għax jien nagħmel dejjem dawk il-ħwejjeg li jogħġgbu lilu.

30 Hu u jgħid dal-kliem, ħafna emmnu fih. 31 Ĝesù mbagħad qal lil dawk il-Lhud li emmnu fih: Jekk iżżommu fil-kelma tiegħi, imbagħad tkunu tassew dixxipli tiegħi; 32 U tagħrfu s-sewwa, u s-sewwa jagħmlirkom ħelsin. 33 Weġbuh: Nisel Abraham aħna, u qatt ma konna lsiera ta'

ħadd: kif tgħidilna: Tkunu ħelsin? 34 Wegibhom Ĝesù: Tassew, tassew, ingħidilkom: Kull min jagħmel id-dnub hu l-ilsir tad-dnub. 35 U l-ilsir ma jibqax id-dar għal dejjem; iżda l-Iben jibqa' għal dejjem. 36 Mela jekk l-Iben jagħmilkom ħelsin, tkunu ħelsin tassew. 37 Jien naf li intom nisel Abraham; imma intom tfittxu li toqluni, għax il-kelma tiegħi ma sabitx wisa' fikom. 38 Jien nitkellem dak li rajt ma' Missieri: u intom tagħmlu dak li rajtu ma' missierkom.

39 Wegħuh u qalulu: Missierna Abraham. Ĝesù qalilhom: Kieku intom ulied Abraham, tagħmlu l-egħmejjel t'Abraham. 40 Iżda issa tfittxu li toqluni, bniedem li qalilkom is-sewwa, li smajt minn Alla: dan ma għamlux Abraham. 41 Intom tagħmlu l-egħmejjel ta' missierkom. Imbagħad qalulu: Aħna ma twelidníx miż-żina; aħna Missier wieħed għandna, Alla. 42 Qalilhom Ĝesù: Kieku Alla kien Missierkom, kieku tkobbuni: għax jien minn għand Alla ħrigt u ġejt; lanqas ma ġejt minn rajja, imma hu bagħatni. 43 Għaliex ma tifhx taħditi? Għax ma tistgħux tisimghu kelmti. 44 Intom ulied missierkom ix-xitan, u x-xewqat ta' missierkom tridu tagħmlu. Dak kien qattiel mill-bidu, u ma qagħadx fis-sewwa, għax m'hemm x sewwa fi. Meta jgħid gidba, jitkellem minnu nnifsu: għax hu giddieb, u missier il-gideb. 45 U għax jien ingħidilkom is-sewwa, ma temmnunix. 46 Min minnkom isibni ħati ta xi dnub? U jekk ingħid is-sewwa, għaliex ma temmnunix? 47 Min hu minn Alla jisma' kliem Alla: għalhekk intom ma tisimghuhomx, għax mintomx minn Alla.

48 Wieġbu imbagħad il-Lhud, u qalulu: Ma ngħidux aħna sewwa li int Samaritan, u li għandek xitan? 49 Wieġeb Ĝesù: Jien m'għandix xitan: iżda nwiegħgah 'il Missieri, u intom iżżebil-huni. 50 U jien ma nfittix il-glorja tiegħi: hemm wieħed li jfittex u jagħmel ħaqq. 51 Tassew, tassew, ingħidilkom: Jekk bniedem iħares kelmti, qatt ma jara l-mewt. 52 Qalulu mbagħad il-Lhud: Issa

nafu li għandek xitan. Abraham miet, u l-profeti; u int tgħid: Jekk wieħed iħares kelmti, ma jduq qatt il-mewt. 53 Jaqaw int akbar minn missierna Abraham, li miet? U l-profeti mietu; min tifhem illi int?

54 Wiegeb Ģesù: Jekk jien infahħar lili nnifsi, il-foħrija tiegħi ma hi xejn: hu Missieri li jfaħħarni; li intom tgħidu, li hu Alla tagħkom: 55 Imma intom ma għaraftuhx; iżda jien nafu: u kieku ngħid, li ma nafux, inkun bħalkom giddieb: iżda jien nafu, u nhares kelmtu. 56 Missierkom, Abraham feraħ li jara jumi: u rah, u feraħ. 57 Qalulu mbagħad il-Lhud: Għad m'għandikx ġamsin sena, u rajt 'l Abraham? 58 Qalilhom Ģesù: Tassew, tassew ingħid-dilkom: Qabel ma kien Abraham, jien hu.

59 Imbagħad qabdu l-ġebel biex jitfghuh għaliex: imma Ģesù staħba, u ġareg mit-tempju, billi għaddha minn nofshom, u hekk baqa' sejjjer.

9 Hu u għaddej, Ĝesù ra ragel għama minn twelidu. 2 U d-dixxipli tiegħu staqsewh, billi qalu: Mgħalleml, min dineb, dar-ragel, jew il-ġenituri tiegħu, biex twieled għama? 3 Wiegeb Ģesù: La dar-ragel ma dineb, u lanqas il-ġenituri tiegħu: imma biex l-egħmejjel t'Alla jidhru fi. 4 Jaħtiegli nagħmel l-egħmejjel ta' dak li bagħatni, sakemm idum in-nhar: jiġi l-lejl, meta ġadd ma jista' jaħdem. 5 Sa ma nibqa' fid-dinja, jiena d-dawl tad-dinja.

6 Wara li tkellem hekk, beżaq fl-art, u għamel it-tajn bil-bzieq, u dilek għajnejn il-ġħama bit-tajn, 7 U qallu: Mur inħasel fil-menqgħha ta' Silwah (li tfisser, Mibgħut). Mar, mela, u nhasel, u ġie jara. 8 Mela l-ġirien, u dawk li qabel kienu jarawh għama, qalu: Dan mhux dak li kien ikun bil-qiegħda jitlob? 9 X'uħud qalu: Dan hu. Oħrajin qalu: Jixbhu. Iżda hu qal: Jiena hu. 10 Għalhekk qalulu: Kif kienu miftuħin għajnejk? 11 Wiegeb u qal:

Ragel li jghidulu Ĝesù għamel it-tajn, u dilek għajnejja, u qalli: Mur fil-menqgħa ta' Silwah, u aħsel: mort u ħsilt, u ġad id-dawl. 12 Imbagħad qalulu: Fejn hu dan? Qal: Ma nafx.

13 U huma ġħadu għand il-Fariżej il dak li qabel kien għama. 14 U kien is-Sibt meta Ĝesù għamel it-tajn, u fetaħlu għajnejh. 15 Imbagħad reggħu l-Fariżej staqsewh ukoll kif ġha d-dawl. Qalilhom: Qegħidli t-tajn fuq għajnejja, u nħsilt, u issa nara. 16 Qalu mela x'uħud mill-Fariżej: Dal-bniedem mhux minn Alla, għax ma jħarix is-Sibt. Oħrajn qalu: Kif jista' jkun li bniedem midneb jagħmel mirakli bħal dawn? U kien hemm firða bejniet-thom. 17 Reggħu qalu lill-ġħama: Inti xi tgħid għal dak, li fetaħlek għajnejk? Qal: Hu profeta.

18 Iżda l-Lhud ma emmnux dak li qal fuqu, li kien għama, u ġha d-dawl, sakemm sejħu l-ġenituri ta' dak li kien ġha d-dawl. 19 U staqsewhom, billi qalu: Hu dan binkom, li intom tgħidu li twieled għama? Kif issa jara? 20 Weġbu-hom il-ġenituri tiegħi, u qalu: Nafu li dan hu t-tifel tagħna, u li twieled għama: 21 Imma issa biex ġie jara, ma nafux; jew min fetaħlu għajnejh, ma nafux: għandu żmien; staqsu lilu: jitkellem hu fuqu nnifsu. 22 Qalu dal-kliem il-ġenituri tiegħi, għax kienu jibżgħu mil-Lhud: għax dawn kienu digħi ftieħmu, li jekk xi ħadd jagħrfu li kien Kristu, jitkeċċa mis-sinagoga. 23 Għalhekk qalu l-ġenituri tiegħi: Għandu żmien; staqsu lilu.

24 Imbagħad reggħu sejħu r-ragel li qabel kien għama, u qalulu: Faħħar 'l Alla: aħna nafu li dal-bniedem hu midneb. 25 Wieġeb u qal: Jekk hux midneb jew le, ma nafx: haġa waħda naf, illi qabel kont għama, u issa nara. 26 Imbagħad reggħu qalulu: X'għamillek? Kif fetaħlek għajnejk? 27 Weġibhom: Ghidtilkom digħi, u ma smajtux: ghaliex tridu terġgħu tisimgħu? Tridu intom ukoll issiru dixxipli tiegħi? 28 Imbagħad għajruh, u qalu: Int dixxipli tiegħi; iżda aħna dixxipli ta' Mosè. 29 Aħna

nafu li Alla kellemi 'il Mosè: iżda dar-raġel, ma nafux minn fejn hu.

30 Wieġeb ir-raġel u qalilhom: F'dan qiegħed il-ġħażeb, li intom ma tafux minn fejn hu, u madankollu fetaħli ġħajnejja. 31 Issa nafu li Alla ma jismax il-midinbin: iżda jekk bniedem iqim 'l Alla, u jagħmel ir-rieda tiegħu, lil dan jisimgħu. 32 Minn mindu bdiet d-dinja qatt ma nstama' li xi ħadd fetaħli ġħajnejn wieħed imwieleq għħama. 33 Kieku dar-raġel ma kienx minn Alla, ma kien jiġi jaġħmel xejn. 34 Wieġbu u qalulu: Int imwieleq kolok dnubiet, u tgħallimna? U bagħtuh 'il barra.

35 Sama' Ĝesù li bagħtuh 'il barra; u x'hi sabu, qallu: Temmen int f'Bin Alla? 36 Wieġeb u qal: Min hu, Mulej, biex nemmen fi? 37 U qallu Ĝesù: Inti rajtu; hu dak li qiegħed jitkellern miegħek. 38 U qal: Mulej, nemmen. U tah qima.

39 U qal Ĝesù: Għall-ħaqeq ġejt f'din id-dinja, biex dawk li ma jarawx jaraw; u dawk li jaraw isiru għomja. 40 U x'uħud mill-Fariżej li kienu miegħu semgħu dal-kliem, u qalulu: Aħna wkoll għomja? 41 Qalilhom Ĝesù: Kieku kontu għomja, ma kienx ikollkom ebda dnub: imma issa qiegħdin tgħidu: Aħna naraw: għalhekk dnubkom jibqa'.

10 Tassew, tassew ingħidilkom: Min ma jidħolx mill-bieb fil-maqjel tan-nġħag, imma jitla' min-naħha oħra, dan hu ħalliel u serrieq. 2 Iżda min jidħol mill-bieb hu r-ragħaj tan-nġħag. 3 Lil dan il-bewwieb jiftaħlu; u n-nġħag jisimgħu leħnu: u jsejjah in-nġħag tiegħu b'isim-hom, u jmexxihom barra. 4 U meta joħroġ in-nġħag tiegħu, imur quddiemhom, u n-nġħag jimxu warajh: għax jafu leħnu. 5 U barrani ma jmorrux warajh, iżda jaħarbu minnu: għax ma jagħrfux leħen il-barranin.

6 Din il-parabbla qalilhom Ĝesù: iżda huma ma fehmux x'kien qiegħed igħidilhom.

7 Imbagħad raġa' qalilhom Ĝesù: Tassew, tassew, ingħidilkom; Jien hu l-bieb tan-nghag. 8 Dawk kollha li gew qabli huma ħallelin u serreqin: iżda n-nghag ma semgħuhomx. 9 Jiena hu l-bieb: Jekk wieħed jidħol minni, isalva, u jidħol u joħrog, u jsib il-mergħa. 10 Il-ħalliel ma jiġix, ħlief biex jisraq, u joqtol, u jeqred: jien ġejt biex ikollhom il-ħajja, u jkollhom iżjed bil-kotra.

11 Jiena hu r-ragħaj it-tajjeb: ir-ragħaj it-tajjeb jagħti ħajtu għan-nghag. 12 Imma dak li hu mikri, u mhux ir-ragħaj, li n-nghag m'humiex tiegħi, jara l-lupu ġej, u jħalli n-nghag u jaħrab: u l-lupu jaqbadhom, u jixerred in-nghag. 13 Il-mikri jaħrab, għax hu mikri, u ma jeħux ī-sieb in-nghag. 14 Jien hu ir-ragħaj it-tajjeb, u nagħraf in-nghag tiegħi, u ningħaraf minn dawk li huma tiegħi. 15 Bħalma l-Missier jagħraf lili, hekk ukoll jien nagħraf il-Missier: u jien nagħti ħajti għan-nghag. 16 U għandi ngħag oħra, li m'humiex minn dil-merħla: dawn ukoll jaħtiegli niġborhom, u jisimgħu leħni; u jkun hemm merħla waħda, u ragħaj wieħed. 17 Għalhekk iħobbni Missieri, għax nagħti ħajti, biex narga' neħodha. 18 Hadd ma jeħodhieli, iżda jien nagħtiha minni nnifsi. Għandi s-setgħa nagħtiha, u għandi s-setgħa narga' neħodha. Dan il-kmandament ħadt minn għand Missieri.

19 Reggħet mela qamet firða fost il-Lhud minħabba dal-kliem. 20 U ħafna minnhom qalu: Għandu xitan fi, u hu miġnun; x'intom qiegħdin tisimgħu? 21 Oħrajn qalu: Dan mhux kliem ta' min għandu xitan. Jista' xitan jifta ġħajnejn il-ġħomja?

22 Kienet il-festa tad-dedikazzjoni f'Ġerusalem, u kienet ix-xitwa. 23 U Ĝesù kien jimxi fit-tempju fil-portku ta' Salamun. 24 Imbagħad il-Lhud daru miegħu, u qalulu: Kemm sa ddum thallina bejn ħalltejn? Jekk int il-Kristu, għidilna ċar.

25 Wegibhom Ĝesù: Għidtilkom u ma temmnu: l-eħmejjel li nagħmel f'isem Missieri, huma xhieda tiegħi.

26 Iżda intom ma temmnux, għax mintomx min-nġħag tiegħi, bħal ma ġħidtilkom. 27 In-nġħag tiegħi jisimgħu leħni, u jien nagħrafhom, u jiġu warajja: 28 U jien nagħtihom il-ħajja ta' dejjem; u ma jintilfu qatt, u lanqas ebda bniedem ma jaħtafhomli minn idi. 29 Missieri, li tahomli, hu aqwa minn kulħadd; u ebda bniedem ma jista' jaħtafhom minn id Missieri. 30 Jiena u Missieri ħaġa waħda.

31 Imbagħad il-Lhud reggħu qabdu l-ġebel biex iħagggruh. 32 Wegibhom Ģesù: Urejtkom ħafna għemnejjal tajba minn Missieri; għal liema għamil minnhom thagħġruni? 33 Il-Lhud weġbuħ' billi qalu: Għal xi għamil tajjeb ma nħagħgrukx: iżda għad-dagħwa; u għax int, bniedem, tagħmel lilek nnifsek Alla.

34 Wegibhom Ģesù: Mhux miktub fil-liġi tagħkom: Jiena għidt: allat intom? 35 Jekk sejhilhom allat, lil dawk li lilhom ġiet il-kelma t'Alla, u l-iskrittura ma tistax tkun nieqsa; 36 Tgħidu lil min il-Missier qaddes, u bagħat fid-dinja: Qiegħed tidgħi; għax għidt: Jien Bin Alla? 37 Jekk ma nagħmilx l-egħmejjel ta' Missieri, temmnunix. 38 Iżda jekk nagħmel, għalkemm ma temmnunix, emmnu l-egħmejjel: biex tkunu tafu, u temmnu, li l-Missier fija, u jien fi.

39 Għalhekk reggħu riedu jaqbdu: iżda ħargilhom minn idhom,

40 U raġa' mar in-naħha l-oħra tal-Ġurdan fil-post fejn Ĝwanni ghall-ewwel kien igħammed; u baqa' hemm. 41 U ħafna gew għandu, u qalu: Ĝwanni m'għamel ebda miraklu: iżda dak kollu li Ĝwanni qal fuq dal-bniedem kien minnu. 42 U ħafna hemm emmnu fi.

11 Issa kien hemm wieħed marid, jismu Lażzru, minn Betanja, mir-raħal ta' Marija u ta' Marta oħtha. 2 (Kienet dik Marija li dilket il-Mulej biż-żejt ifuħ, u mesħitlu riglejħ b'xagħarha, li ħuha Lażzru kien marid.) 3 Mela

ż-żewġt aħwa bagħtu jgħidulu, billi qalu: Mulej, ara, min tħobb int marid. 4 Meta Ĝesù sama' dan, qal: Dilmarda mhix għall-mewt, iżda għall-glorja t'Alla, biex l-Iben t'Alla jkun igglorifikat biha.

5 Issa Ĝesù kien iħobb 'il Marta, u 'l oħtha, u 'l Lażžru. 6 Għalhekk meta sama' li kien marid, baqa' jumejn fl-istess lok fejn kien. 7 Imbagħad wara dan qal lid-dixxipli tiegħu: Ha nerġġiġu mmorru l-Lhudija. 8 Id-dixxipli tiegħu qalulu: Mgħallem, il-Lhud m'ilhomx riedu jħaggħruk; u trid targħa' tmur hemm?

9 Wieġeb Ĝesù: Mhux tnax-il siegħa fih in-nhar? Jekk wieħed jimxi bi nhar, ma jitfixkix, għax jara d-dwal ta' did-dinja. 10 Imma jekk wieħed jimxi bil-lejl, jitfixkel, għax m'hemmx dawl fih. 11 Dawn il-ħwejjeg qal hu: u wara dan qalilhom: Habibna Lażžru rieqed; imma mmur, biex inqajmu mill-irqad.

12 Qalulu imbagħad id-dixxipli: Mulej, jekk hu rieqed, ifiq. 13 Iżda Ĝesù kien qal għall-mewt tiegħu: iżda huma ġasbu li kien jitkellem fuq l-irqad tan-nghas. 14 Imbagħad qalilhom Ĝesù bla ħabi: Lażžru miet. 15 Unifraħ minħabba fikom li ma kontx hemm, biex temmnu; imma ħa mmorru ħdejh. 16 Imbagħad qal Tumas, li jgħidulu Didimu, lil shabu d-dixxipli: Ha mmorru aħna wkoll, biex immutu miegħu.

17 Imbagħad meta gie Ĝesù, sab li kien digħi ilu erbat ijiem fil-qabar. 18 Issa Betanja kienet qrib Ĝerusalem, madwar ħmistax-il stadju: 19 Ubosta mil-Lhud gew għand Marta u Marija, biex ifarrġuhom fuq ħuhom. 20 Imbagħad Marta, hekk kif semgħet li Ĝesù kien gej, marret u ltaqgħet miegħu: iżda Marija qaghdet id-dar.

21 Imbagħad Marta qalet 'il Ĝesù: Mulej, li kont hawn, ma mietx hija. 22 Imma naf, imqar issa, li kulma titlob 'l Alla, Alla jagħti hulek. 23 Qalilha Ĝesù: Huk jarġa' iqum. 24 Qaltlu Marta: Naf li jqum fil-qawmien fl-aħħar jum. 25 Qalilha Ĝesù: Jiena hu l-qawmien, u l-ħajja: min

jemmen fija, għadilli ikun mejjet, iġħix: 26 U kull min iġħix u jemmen fija ma jmut qatt. Temmen dan? 27 Qaltlu: Iwa, Mulej: jien nemmen li int il-Kristu, Bin Alla, li għandu jiġi fid-dinja.

28 U wara li qalet dan, marret, u sejħet bil-moħbi lil oħtha Marija, billi qalet: L-Imgħallem hawn, u qiegħed isejjahlek. 29 U malli semgħet dan, qamet malajr, u ġiet għandu. 30 Issa Ĝesù kien għadu ma daħħalx ir-raħal, imma kien għadu fejn iltaqgħet miegħu Marta. 31 Imbagħad il-Lhud li kienu magħha d-dar, u jfarrguha, meta raw li Marija qamet malajr u ħarget, marru warajha, u bdew igħidu: Sejra ġdejn il-qabar biex tibki hemm.

32 Imbagħad meta ġiet Marija fejn kien Ĝesù, u ratu, ixteħtet f'riżejh, u qaltlu: Mulej, kieku kont hawn, hija ma mietx. 33 Mela meta Ĝesù raha tibki, u l-Lhud li gew magħha jibku wkoll, tniegħed fl-ispirit, u kien imqanqal, 34 U qal: Fejn qegħidtuh? Qalulu: Mulej, ejja ara.

35 Ĝesù beka.

36 Imbagħad qalu l-Lhud: Ara, kemm kien iħobbu! 37 U x'uhud minnhom qalu: Ma satax dal-bniedem, li fetah għajnejn il-ġħama, jagħmel li wkoll dar-ragel ma jmutx?

38 Mela Ĝesù, hu u jitniegħed fih innifsu, gie ġdejn il-qabar. Dan kien għar, u ġebla mqiegħda fuqu. 39 Qal Ĝesù: Neħħu l-ġebla. Qaltlu Marta oħt il-mejjet: Mulej, digħi jinten: għax ilu erbat ijiem mejjet. 40 Qalilha Ĝesù: Ma għidtlikx, li, jekk temmen, tara l-għorja t'Alla? 41 Imbagħad neħħew il-ġebla mill-post fejn il-mejjet kien qiegħed. U Ĝesù rafa' ghajnejh 'il fuq, u qal: Missier, niżżikħajr talli smajtni. 42 U jien naf li int dejjem tismagħni: imma minħabba n-nies li hawn madwari għidt dan, biex jemminu li inti bghattni. 43 U meta tkellem hekk, għajjat b'leħen qawwi: Lażzru, oħrog. 44 U ġareg il-mejjet, b'idejh u riglejħ marbuta bil-fsieqi: u wiċċu marbut b'maktur. Qalilhom Ĝesù: Holluh, u ġalluh imur.

45 Imbagħad ħafna mil-Lhud li gew għand Marija, u raw x'kien għamel Ĝesù, emmnu fih. 46 Iżda x'uħud minnhom marru għand il-Fariżej, u qalulhom x'kien għamel Ĝesù.

47 Imbagħad l-qassisin il-kbar u l-Fariżej sejħu l-kunsill, u qalu: X'nagħmlu? għax dal-bniedem qiegħed jagħmel ħafna mirakli? 48 Jekk inħalluh hekk, kulħadd jemmen fih: n jiġu r-Rumani u jeħdulna sew it-tempju tagħna u kemm 'il-ġensna. 49 U wieħed minnhom, jismu Qajfa, li dik is-sena kien il-qassis il-kbir, qalilhom: Intom ma tafu xejn, 50 Lanqas taħsbu li jaqblilna, illi jmut bniedem wieħed għall-poplu, u ma jinqueridx il-ġens kollu. 51 Dan ma qalux minnu nnifsu; imma billi kien il-qassis il-kbir f'dik is-sena, ġabbar li Ĝesù kellu jmut għal dak il-ġens; 52 U mhux għal dak il-ġens biss, iżda wkoll biex jiġbor flimkien l-ulied t'Alla li kienu mxerrdin.

53 Imbagħad minn dak in-nhar ftieħmu flimkien li joqtluh. 54 Għalhekk Ĝesù ma baqax jimxi iżjed fid-dieher qalb il-Lhud; iżda mar minn hemm f'art qrib id-deżert, f'belt jisimha Efrajm, u baqa' hemm mad-dixxipli tiegħu.

55 U l-ġħid tal-Lhud kien qorob: u ħafna telgħu Ĝerusalem minn dik l-art qabel il-ġħid, biex jippurifikaw ruħhom. 56 Imbagħad fittxew 'il Ĝesù, u qalu lil xulxin, huma u qegħdin fit-tempju: X'jidhrilkom, li ma jiġix għall-festa? 57 Issa sew il-qassisin il-kbar u kemm il-Fariżej taw amar, illi jekk xi ħadd ikun jaf fejn hu, igħid, biex jaqbduh.

12 Imbagħad sitt ijiem qabel il-ġħid Ĝesù ġie Betanja, fejn kien Lażżru li kien miet, u li hu qajjem mill-mewt. 2 Hejjewlu ikla hemm; u Marta kienet taqdi: iżda Lażżru kien wieħed milli kienu fuq il-mejda miegħu. 3 Imbagħad ħadet Marija libbra žejt ta' nard safi, li jiswa

ħafna, u dilket rīglejn Ĝesù, u mesħitlu rīglejh b'xagharrha: u d-dar imtliet bir-riħa taż-żejt.

4 Imbagħad qal wieħed mid-dixxipli tiegħu, Ĝuda Iskarjota, bin Xmun, li kellu jittradih: 5 Ghaliex daż-żejt ma nbieghx tliet mitt dinier, u ntgħata lill-foqra? 6 Dan qalu, mhux għax kien jaħseb ghall-foqra; iżda għax kien ġalliel, u kellu l-borża, u kien iġorr dak li kienu jitfġħu fiha.

7 Imbagħad qal Ĝesù: Halliha: hija kienet refgħetu għal jum id-difna tiegħi. 8 Għax il-foqra għandkom dejjem magħkom; iżda mhux dejjem għandkom lili. 9 Mela kotra kbira ta' Lhud għarfu li kien hemm: u gew mhux minħabba Ĝesù biss, iżda wkoll biex jaraw 'il Lażzru, li kien qajmu mill-imwiet. 10 Iżda l-qassisin il-kbar ftieħmu li joqtlu wkoll 'il Lażzru; 11 Għax minħabba fih ħafna mill-Lhud kienu jitilqu, u jemmnu f'Ġesù.

12 L-ghada ħafna nies li kienu gew għall-festa, meta semgħu li Ĝesù kien gej Ĝerusalem, 13 Hadu friegħi tas-sigar tal-palm, u ħargu jilqgħuh, u ghajtu: Osanna: Imbierek is-Sultan ta' Izrael li gej f'isem il-Mulej.

14 U Ĝesù, meta sab felu, rikeb fuqu; kif inhu miktub: 15 La tibżax, bint Sijon: ara, s-Sultan tiegħek gej, riekeb fuq felu ta' hmara. 16 Dawn il-ħwejjieg ma feħmuhomx għall-ewwel id-dixxipli tiegħu: iżda meta Ĝesù kien igħglorifikat, ftakru mbagħad li dawn il-ħwejjieg kienu miktubin għalih, u li dawn il-ħwejjieg kienu għamlulu.

17 In-nies mela li kienet miegħu meta sejjah 'il Lażzru mill-qabar, u qajmu mill-imwiet, kienet tagħti xhieda. 18 Minħabba f'hekk in-nies ukoll laqgħuh, għax kienu semgħu li kien għamel dal-miraklu. 19 Għalhekk qalu l-Fariżej bejniethom: Taraw kif ma tagħmlu xejn? Ara, id-dinja marret warajh.

20 U kien hemm xi Griegi fost dawk li kienu telgħu biex jagħtu qima fil-festa: 21 Dawn mela resqu lejn Filippu, li kien minn Betsajda tal-Galilija, u talbuh, billi qalu: Sinjur,

nixtiequ naraw 'il Ĝesù. 22 Gie Filippu u qal 'l Indri: u mbagħad Indri u Filippu qalu 'l Ĝesù.

23 U Ĝesù wiegeb, billi qal: Waslet is-siegħa, li Bin il-bniedem ikun igglorifikat. 24 Tassew, tassew, ingħidil-kom: Jekk qamħa ma taqax fl-art u tmut, tibqa' waħidha: iżda jekk tmut, tagħmel ħafna frott. 25 Min iħobb 'il ħajtu jitlifha; u min jobghod 'il ħajtu f'did-dinja jżommha għall-ħajja ta' dejjem. 26 Jekk wieħed jaqdini, ha jimxi warajja; u fejn inkun jien, hemm ukoll ikun il-qaddej tiegħi: jekk wieħed jaqdini, lilu jweġgah Missieri. 27 Issa ruħi mqallba; u x'naqbad ingħid? Missier, eħlisni minn dis-siegħa: iżda għalhekk jien ġejt għal dis-siegħa. 28 Missier, igglorifika lil ismek. Imbagħad ġie leħen mis-sema jgħid: U igglorifikajtu, u nargħa' niggħorifikah.

29 Għalhekk in-nies li kienet hemm, u semgħet dan, qalet li kienet ragħda: oħrajn qalu: Kellmu anglu. 30 Wieġeb Ĝesù, u qal: Mhux minħabba fija ġie dal-leħen, imma minħabba fikom. 31 Issa hu l-ħaqq ta' did-dinja: issa l-prinċep ta' did-dinja jinxehet barra. 32 U jien, jekk nirtafa' mill-art, niġbed lil kulħadd lejja. 33 Qalu dan, biex ifisser b'liema mewt kellu jmut.

34 Weġbuħ in-nies: Aħna smajna mill-ligi li l-Kristu jibqa' għal dejjem: u int kif tgħid: Bin il-bniedem għandu jirtafa'? Min hu dan Bin il-bniedem? 35 Imbagħad qalilhom Ĝesù: Ftit żmien ieħor id-dawl hu magħkom. Imxu waqt li għandkom id-dawl, biex ma jiġix fuqkom id-dlam: għax min jimxi fid-dlam ma jafx fejn hu sejjer. 36 Waqt li għandkom id-dawl, emmnu fid-dawl, biex tkunu wlied id-dawl. Ĝesù tkellem dawn il-ħwejjeg, u telaq, u nħeba minnhom.

37 Iżda għalkemm għamel ħafna mirakli quddiemhom, ma emmnux fi: 38 Biex isseħħi il-kelma tal-profeta Isaija, li qal: Mulej, min emmen dak li xandarna, u lil min driegħ il-Mulej kien imgħarraf? 39 Għalhekk ma setgħux jemmnu, ghaliex Isaija qal ukoll: 40 Għamielhom għaj-

nejhom, u webbes qalbhom; biex ma jarawx b'għajnejhom, u lanqas jifhmu b'qalbhom, u jikkonvertu, u jkoll nfejj-jaqhom. 41 Dawn il-ħwejjeġ qal Isaija, meta ra l-glorja tiegħu, u tkellem fuqu.

42 Madankollu ġafna mill-kbarat emmnu fih; iżda minħabba l-Fariżej ma kenux jiqtarruh, biex ma jitkeċ-ċewx mis-sinagoga: 43 Għax ġabbew il-glorja tal-bniedem aktar mill-glorja t'Alla.

44 Ghajjat Ģesù u qal: Min jemmen fija, mhux fija jemmen, iżda f'min bagħatni. 45 U min jara lili jara lil min bagħatni. 46 Jien gejt dawl fid-dinja, biex kull min jemmen fija ma jibqax fid-dlam. 47 U jekk xi ġadd jisma' kliemi, u ma jemminx, ma nagħmilx ħaqq minnu: għax ma gejtx biex nagħlimel ħaqq mid-dinja, imma biex insalva d-dinja. 48 Min iwarrabni, u ma jilqax kliemi, għandu wieħed li jagħmel ħaqq minnu: il-kliem li jiena għid, dan jagħmel ħaqq minnu fl-aħħar jum. 49 Għax jien ma tkel-limtx minni nnifsi: iżda l-Missier li bagħatni, hu amarni x'għandi ngħid, u x'għandi nitkellem. 50 U naf li l-amar tiegħu hu l-ħajja ta' dejjem: għalhekk kulma nitkellem, kif qalli l-Missier, hekk nitkellem jien.

13 Issa qabel il-festa ta' l-ġħid, meta Ģesù kien jaf li waslet is-siegha tiegħu li għandu jgħaddi minn did-dinja għal għand il-Missier, billi kien ħabb lil tiegħu li kien fid-dinja, baqa' jħobbhom sa' l-aħħar.

2 U wara li spiċċat l-ikla, billi ix-xitan kien digħà daħħal f'qalb Ĝuda Iskarjota, bin Xmun, biex jittradih; 3 Ģesù kif kien jaf li kollex kien tah il-Missier f'idejħ, u li minn għand Alla kien ħareġ, u għand Alla kien sejjer; 4 Qam mill-ikla, qiegħed fil-ġenb ħwejġu; u ħa xugaman, u tħażżem. 5 Wara dan tafa' l-ilma f'żingla, u beda jaħsel riglejn id-dixxipli, u jimsaħħomlhom bix-xugaman li bih kien imħażżeem.

6 Imbagħad wasal għal Xmun Pietru: u qallu Xmun Pietru: Mulej, int taħsilli riglejja? 7 Wieġeb Ĝesù, u qallu: Dak li nagħmel jien int issa ma tafux; iżda tkun tafu wara. 8 Qallu Pietru: Ma taħsilli riglejja qatt. Wiegbu Ĝesù: Jekk ma naħslikx, ma jkollokx sehem miegħi. 9 Xmun Pietru qallu: Mulej, mhux riglejja biss, iżda idejja wkoll u rasi. 10 Qallu Ĝesù: Min hu maħsul ma jaħtiegx ħlief li jaħsel riglejħ, iżda hu nadif kollu kemm hu: intom indaf, iżda mhux ilkoll. 11 Għax kien jaf min kellu jittradid; għalhekk qal: Mintomx indaf ilkoll.

12 Għalhekk wara li ħaslit hom riglejhom, u ġha ħwejġu, u raga' qagħad bil-qiegħda, qalilhom: Tafu x'għamiltolk? 13 Intom issejhuli Mgħallek u Mulej; u sewwa tgħidu; għax hekk jien. 14 Jekk jien mela, il-Mulej u l-Imgħallek tagħkom, u ħsiltolk riglejkom; intom ukoll għandkom taħslu riglejn xulxin. 15 Għax jien tajtkom eżempju, biex bħal ma għamiltolk jien, hekk tagħmlu intom. 16 Tassew, tassew, ingħidilkom: Il-qaddej mhux akbar minn sidu; lanqas min hu mibgħut akbar minn min bagħtu. 17 Jekk tafu dawn il-ħwejjeg, ġenjin intom jekk tagħmluhom.

18 Mhux għalikom ilkoll qiegħed ingħid: jiena naf lil min għażiż: iżda biex isseħħi l-iskrittura: Min jiekol il-ħobż miegħi rafa' għalija għarqubu. 19 Issa ngħidilkom qabel ma jiġri, biex, meta jiġri, temmnu li jiena hu. 20 Tassew, tassew, ingħidilkom: Min jilqa' lil min nibgħat jien, jilqa' lili; u min jilqa' lili jilqa' lil min bagħnatni.

21 Meta Ĝesù qal hekk, thawwad fl-ispiċċu, u xehed, u qal: Tassew, tassew, ingħidilkom, li wieħed minnkom jittradini. 22 Imbagħad id-dixxipli ħarsu lejn xulxin, billi kienu fid-dubju għal min kien qiegħed igħid. 23 Issa kien hemm mixħut fuq ħdan Ĝesù wieħed mid-dixxipli tiegħi, li Ĝesù kien iħobb. 24 Għemżu mela Xmun Pietru, biex jistaqsih fuq min kien qiegħed igħid. 25 Hu u jitmejjel fuq sider Ĝesù, dak qallu: Mulej, min hu? 26 Wieġeb Ĝesù: Hu dak, li nagħti ftieta, wara li nbillha. U wara li bill

il-ftieta, taha 'l Ĝuda Iskarjota, bin Xmun. 27 U wara l-ftieta, daħal fih Satana. Imbagħad Ĝesù qallu: Dak li għandek tagħmei, agħmlu mill-aktar fis. 28 Hadd minn dawk li kien fuq il-mejda ma kien jaf il-ġħala qallu dan. 29 Ghax x'uħud minnhom ħasbu, li billi Ĝuda kellu l-borża, Ĝesù qallu: Ixtri dak li naħtieġu għall-festa; jew, biex jagħti xi ħażżeġ lill-foqra. 30 X'hin ha l-ftieta ħareġ mill-ewwel: u kien il-lejl.

31 Għalhekk, meta ħareġ, qal Ĝesù: Issa hu igglorifikat Bin il-bniedem, u Alla hu igglorifikat fih. 32 Jekk Alla hu igglorifikat fih, Alla wkoll jiggħorifikah fih innifsu, u dalwakt jiggħorifikah.

33 Uliedi č-ċkejknin, ftit ieħor indum magħkom. Għad tfittxuni: u bħal ma għidt lil-Lhud: Fejn sejjer jien, intom ma tistgħix tigħi; hekk ingħid lilkom issa. 34 Kmandament ġdid nagħtikom: Li thobbu lil xulxin; bħal ma ħabbejtkom jien, ħobbu intom ukoll lil xulxin. 35 B'dan jagħraf kulħadd li intom dixxipli tiegħi, jekk għandkom l-imħabba lejn xulxin.

36 Qallu Xmun Pietru: Mulej, fejn sejjer? Wiegbu Ĝesù: Fejn sejjer jien, ma tistax tīgi warajja issa; iżda tīgi warajja mbagħad. 37 Qallu Pietru: Mulej, għala ma nistax niġi warajk issa? Nagħti ħajti għalik. 38 Wiegbu Ĝesù: Tagħti ħajtek għalija? Tassew, tassew, ingħidlek: Ma jiddinx is-serduq, sa ma tichħadni tliet darbiet.

14 La tkallux qalbkom titħawwad: temmnu f'Alla, temmnu wkoll fija. 2 F'dar Missieri hemm ħafna għamajjar: kieku ma kienx hekk, kont ingħidilkom. Jien sejjer inħejji post għalikom. 3 U jekk immur u nħejji post għalikom, narga' niġi, u nilqagħkom għandi; biex fejn inkun jien, tkunu intom ukoll. 4 U fejn sejjer jien tafu, u tafu t-triq.

5 Qallu Tumas: Mulej, ma nafux fejn sejjer; u kif nistgħu nafu t-triq? 6 Qallu Ĝesù: Jiena t-triq, u s-sewwa, u l-ħajja: ġadd ma jiġi għand il-Missier, ġlief bija. 7 Kieku għaraftuni, kontu tagħrfu 'l Missieri wkoll; minn issa tagħrfuh, u rajtuh.

8 Qallu Filippu: Mulej, urina 'l Missier, u biżżejjed għalina. 9 Qallu Ĝesù: Ilni daż-żmien kollu magħkom, u ghadek ma tafnix, Filippu? Min ra lili ra 'l Missier; u kif tgħid int mela: Urina 'l Missier? 10 Ma temminx li jien fil-Missier, u l-Missier fija? Il-kliem li ngħidilkom ma ngħidux minni nnifsi: iżda l-Missier li jgħammar fija, hu jagħmel l-egħmejjel. 11 Emmnuni li jien fil-Missier, u l-Missier fija: jew għalanqas emmnuni minħabba l-egħmejjel nfushom.

12 Tassew, tassew, ingħidilkom: Min jemmen fija, l-egħmejjel li nagħmel jien jagħmel hu wkoll; u għemejjel akbar minn dawn jagħmel; għax jien sejjer għand Missieri. 13 U kulma titolbu f'ismi, dak nagħmel, biex il-Missier ikun igglorifikat fl-Iben. 14 Jekk titolbuni xi ħaża f'ismi, nagħmilha.

15 Jekk thobbuni, ħarsu l-kmandament tiegħi. 16 U jien nitlob 'il Missier, u hu jagħtikom Avukat ieħor, biex jibqa' magħkom għal dejjem; 17 Li hu l-Ispritu tas-sewwa, li d-dinja ma tistax tilqa', għax la tarah, u lanqas tafu: iżda intom tafu; għax igħammar magħkom, u jkun fikom. 18 Ma nħallikomx iltiema: niġi għandkom. 19 Ftit ieħor, u d-dinja ma taranix aktar; iżda intom tarawni: għax jiена nghix, intom tgħixu wkoll. 20 Dak in-nhar intom tagħrfu li jiena f'Missieri, u intom fija, u jiena fikom. 21 Min għandu l-kmandamenti tiegħi, u jħarishom, dak hu li jħobbni: u min iħobbni jinħabb minn Missieri, u jiena nħobbu, u nuri lili nnifsi lilu.

22 Qallu Ĝuda, mhux l-Iskarjota: Mulej, kif kien li sejjer turi ruħek lilna, u mhux lid-dinja? 23 Wieġeb Ĝesù u qallu: Jekk wieħed iħobbni, iħares kliemi: u Missieri

jħobbu, u aħna niġu għandu, u ngħammru miegħu. 24 Min ma jħobbnix ma jħarix kliemi; u l-kelma li tisimgħu, mhix tiegħi, iżda tal-Missier li bagħatni.

25 Dawn il-ħwejjeg għidtilkom, billi għadni magħkom. 26 Imma l-Avukat, li hu l-Ispirtu s-Santu, li l-Missier jibgħat f'ismi, hu jgħallimkom kollox, u jfakkarkom kulma għidtilkom.

27 Inħallikom il-paċi, nagħtikom il-paċi tiegħi: mhux bħal ma tagħti d-dinja, nagħtikom jien: La tkallux qalbkom titħawwad, lanqas tkalluha titbażże'.

28 Smajtu x'għidtilkom: Sejjer, u narga' niġi għandkom. Kieku ħabbejtuni, kontu tifirħu, għax għid: Sejjer għand Missieri: għax Missieri akbar minni. 29 U għidtilkom issa qabel ma jiġri; biex, meta jiġri, temmnu.

30 Mn'issa ma nitkellimx aktar magħkom, għax ġej il-prinċep ta' did-dinja, u fija m'għandu xejn. 31 Iżda biex id-dinja tagħraf li jiena nhobb il-Missier; u bħal ma amarni l-Missier, hekk nagħmel. Qumu, nitilqu minn hawn.

15 Jiena d-dielja tas-sewwa, u Missieri l-bidwi. 2 Kull fergħa fija li ma tagħmilx frott inehħiha: u kull fergħa li tagħmel il-frott, isaffiha, biex tagħmel frott aktar. 3 Intom issa r̠idaf minħabba l-kelma li kellimtkom. 4 Ibqgħu fija, u jiena fikom. Bħalma l-fergħa ma tistax tagħmel frott minnha nfisha, għajr jekk tibqa' fid-dielja; hekk intom lanqas tistgħu, għajr jekk tibqgħu fija. 5 Jiena d-dielja, intom iż-żraġen: Min jibqa fija, u jiena fi, dan jagħmel ħafna frott: għax mingħajri ma tistgħu tagħmlu xejn. 6 Jekk wieħed ma jibqax fija, jirtema barra bħal żarguna, u jinxef; u jiġimgħuhom in-nies, u jitfghuhom finnar, u jinħarqu. 7 Jekk tibqgħu fija, u jibqa' kliemi fikom, titolbu kulma tridu, u jsirilkom. 8 F'dan igglorifikat Missieri, li tagħmlu ħafna frott; hekk issiru dixxipli tiegħi.

9 Bħal ma ġabbni l-Missier, hekk ġabbejtkom jiena: ibqgħu fl-imħabba tiegħi. 10 Jekk tħarsu l-kmandamenti tiegħi, tibqgħu fl-imħabba tiegħi; bħal ma ġarist jien il-kmandamenti ta' Missieri, u nibqa' fl-imħabba tiegħu. 11 Għidtilkom dawn il-ħwejjeg, biex il-ferħ tiegħi jibqa' fikom, u biex l-ferħ tagħkom ikun shiħ.

12 Dan hu l-kmandament tiegħi: Li tħobbu lil xulxin, bħal ma ġabbejtkom jiena. 13 Imħabba akbar min din ħadd ma għandu, li wieħed jagħti ġajtu ghall-ħbiebu. 14 Intom ħbiebi, jekk tagħmlu kulma namarkom. 15 Ma ngħidilkomx aktar qaddejja; għax il-qaddej ma jafx x'jagħmel sidu: iżda sejjaħtilkom ħbieb; għax kulma smajt minn għand Missieri għarraftulkom. 16 Mhux intom ħtartuni, iżda jien ħtartkom, u jien għamiltkom, biex tmorru u tagħmlu l-frott, u li l-frott tagħkom jibqa': biex kulma titolbu 'l Missieri f'ismi, jagħti hulkom. 17 Dan namarkom: li tħobbu lil xulxin.

18 Jekk id-dinja tobghħodkom, tafu li lili bagħditni qabel bagħditkom. 19 Li kontu tad-dinja, id-dinja kienet tħobb lil tagħha: iżda billi mintomx tad-dinja, iżda għażieltkom mid-dinja, għalhekk tobghħodkom id-dinja. 20 Ftakru fil-kelma li għidtilkom: Il-qaddej mhux akbar minn sidu. Jekk ippersegwitawni, jippersegwitaw lilkom ukoll; jekk ħarsu kelmti, iħarsu tagħkom ukoll. 21 Iżda dan kollu għad jagħmlulkom minħabba ismi, għax ma jafux lil min bagħhatni. 22 Kieku ma ġejtx u kellimthom, ma kienx ikollhom dnub; iżda issa m'għandhom ebda skuża għad-dnub tagħhom. 23 Min jobghod lili jobghod 'il Missieri wkoll. 24 Kieku ma għamiltx fosthom l-egħmejjel li ebda bniedem ieħor ma ġħamel, ma kienx ikollhom dnub: iżda issa rawhom, u bagħdu sew lili u kemm 'il Missieri. 25 Iżda dan ġara, biex iseħħi il-kliem miktub fil-ligi tagħhom: Bagħduni għal xejn.

26 Imma meta jiġi l-Avukat, li jiena nibgħatilkom minn għand il-Missier, l-Ispirtu tas-seċċa, li ġej mill-Missier, hu

jixhed għalija: 27 U intom ukoll tixhdu, għax intom kontu miegħi mill-bidu.

16 Għidtilkom dawn il-ħwejjeg, biex ma titfixklux. 2 Ikeċċukom mis-sinagogi: iwa, jasal il-waqt, li kull min joqtolkom jaħseb li qiegħed jaqdi 'l Alla. 3 U dawn il-ħwejjeg jagħmlulkom, għax ma jafux u la 'l Missier, u lanqas lili. 4 Iżda dawn il-ħwejjeg għidtilkom, biex meta jasal il-waqt, tiftakru li jiena għidthomlkom. U dawn il-ħwejjeg ma għidthomlx mill-ewwel, għax kont magħkom.

5 Iżda issa sejjer għand min bagħatni, u ħadd minkom ma jistaqsini: Fejn sejjer? 6 Iżda għax għidtilkom dawn il-ħwejjeg, is-swied il-qalb imlielkom qalbkom. 7 Madankollu jien ingħidilkom is-sewwa: Jaqblirkom li jien immur: għax jekk ma mimurx, l-Avukat ma jiġix għandkom; iżda jekk immur, nibgħatulkom. 8 U meta jiġi hu, juri li d-dinja għandha ħtija għad-dnub, għall-ħaqq, u għall-kundanna: 9 Għad-dnub, għax ma emmnu fija; 10 Ghall-ħaqq, għax sejjer għand Missier, u ma tarawnix iżjed; 11 Ghall-kundanna, għax il-prinċep ta' did-dinja hu ikkundannat.

12 Għad għandi bosta ħwejjeg x'ingħidilkom, iżda issa ma tistgħux terfghuhom. 13 Imma meta jiġi hu, l-Ispirtu tas-sewwa, imexxikom fis-sewwa kollha: għax hu ma jitkellimx minnu nnifsu; iżda dak kollu li jisma', dak igħid hu: u jgħarrfilkom x'għandu jiġi. 14 Hu jigglorifikani: għax jieħu minn tiegħi, u jgħarraffulkom. 15 Kulma għandu l-Missier hu tiegħi. Għalhekk għidt: Jieħu minn tiegħi, u jgħarraffulkom.

16 Ftit ieħor, u ma tarawnix iżjed: u targħa' ftit ieħor, u tarawni, għax sejjer għand il-Missier. 17 Imbagħad qalu x'uħud mid-dixxipli tiegħu bejniethom: X'inhu dan li qiegħed igħidilna: Ftit ieħor, u ma tarawnix iżjed: u targħa'

ftit ieħor, u tarawni: u, Ghaliex jien sejjer għand il-Missier? 18 Għalhekk mela qalu: X'inhu dan li qiegħed iġħid: Ftit ieħor? Ma nistgħux ngħidu x'inhu jgħid.

19 Issa Ĝesù għaraf li xtaqu jistaqsu, u qalilhom: Qegħdin tistaqsu bejnietkom fuq dak li għidt: Ftit ieħor, u ma tarawnix: u targħa' ftit ieħor, u tarawni? 20 Tassew, tassew, ingħidilkom: Intom għad tibku u tolfqu; iżda d-dinja tifraħ: u intom titnikku, iżda n-niket tagħkom jinbidel f'ferħ. 21 Mara hi u tiled tkun imnikkta, għax tkun waslet sīgħetha; imma hekk kif tiled it-tarbija, ma tiftakarx iżjed fl-uġigħ, bil-ferħ li twieled bniedem fid-dinja. 22 U għalhekk intom issa mnikktnin: iżda għad nargħa' narakom, u qalbkom tifraħ, u l-ferħ tagħkom ħadd ma jeħodulkom. 23 U dak in-nhar xejn ma tistaqsuni. Tassew, tassew ingħidilkom: Kulma titolbu 'l-Missier f'ismi, jagħti hulkom. 24 S'issa għadkom ma tlabtu xejn f'ismi: itolbu, u taqilgħu, biex il-ferħ tagħkom ikun shiħ.

25 Dawn il-ħwejjeg għidtilkom bil-qwiel: jiġi ż-żmien meta ma nkellimkomx iżjed bil-qwiel, iżda ngħarrraf kom fuq il-Missier bid-dieher. 26 U dak inhar titolbu f'ismi: u ma ngħidilkomx, li nitlob lill-Missier għalikom: 27 Ghaliex il-Missier innifsu jħobbkom, għax intom ħabbejtuni, u emmintu li jien ħriġt minn għand Alla. 28 Ħriġt minn għand il-Missier, u gejt fid-dinja; nargħa' nhalli d-dinja, u mmur għand il-Missier.

29 Id-dixxipli tiegħi qalulu: Ara, issa qiegħed titkellem ċar, u ma tgħid ebda qawl. 30 Issa nafu li taf kollox, u ma taħtiegx li wieħed jistaqsk: għalhekk nemmnu li ħriġt minn għand Alla. 31 Weġibhom Ĝesù: Temmnu issa? 32 Ara, is-siegha waslet: iwa, issa ġiet, li tixterdu, kull wieħed għal rasu, u lili thalluni waħdi; imma miniex waħdi, għax il-Missier hu miegħi. 33 Dawn il-ħwejjeg għidtilkom, biex ikollkom il-paċi fija. Fid-dinja jkollkom in-niket: iżda qawwu qalbkom; jien irbaħt id-dinja.

17 Dal-kliem tkellem Ĝesù, u rafa' għajnejh lejn is-sema,
u qal: Missier, waslet is-siegha; igglorifika 'l Ibnek,
biex Ibnek jiggħorifikak ukoll: 2 Bħal ma tajtu s-setgħa fuq
kull ġisem, biex jagħti l-ħajja ta' dejjem lil dawk kollha li
tajtu. 3 U din hi l-ħajja ta' dejjem, li jagħrfu lilek waħdek
veru Alla, u 'l Ĝesù Kristu, li inti bgħatt. 4 Jien igglorifi-
kajtek fuq l-art: temmejt ix-xogħol li tajtni biex nagħmel.
5 U issa, ja Missier, igglorifikani int bik innifsek stess, bil-
glorja li kelli miegħek qabel ma kienet id-dinja.

6 Urejt ismek lill-bnedmin li tajtni mid-dinja: tiegħek
kienu, u inti tajthomli, u huma ġarsu l-kelma tiegħek. 7
Issa għarfu li kulma tajtni hu minn għandek. 8 Għaliex
il-kelmiet li tajtni tajthomlhom; u huma laqgħuhom, u
għarfu tassew illi jiena ħriġt minnek, u emmnu li inti
bgħattni.

9 Jien għalihom nitlob: ma nitlobx għad-dinja; iżda
għal dawk li tajtni; għax huma tiegħek. 10 U kulma hu
tiegħi, tiegħek; u tiegħek, tiegħi; u jien igglorifikat fihom.
11 U issa m'għadnix aktar fid-dinja, iżda dawn huma fid-
dinja, u jien ġej għandek. Missier Qaddis, ġares f'ismek
stess lil dawk li tajtni, biex ikunu ħaga waħda, bħalna.
12 Meta kont magħhom fid-dinja ħaristhom f'ismek: dawk
li tajtni ħaristhom, u ħadd minnhom ma ntilef, ħlief bin it-
telfien; biex isseħħi l-iskrittura.

13 U issa ġej għandek; u dawn il-ħwejjeg ingħid fid-
dinja, biex ikollhom fihom infuħhom mitmum il-ferħ tiegħi.
14 Jien tajthom il-kelma tiegħek; u d-dinja bagħidithom,
għax mħumiex tad-dinja, bħalma jien ukoll miniex tad-
dinja. 15 Ma nitlobx li tneħħihom mid-dinja, iżda biex
ħarishom mill-ħażen. 16 Mħumiex tad-dinja, kif jien
ukoll miniex tad-dinja. 17 Qaddishom fis-sewwa tiegħek:
kelmetek hi s-sewwa. 18 Kif int bgħattni fid-dinja, hekk
jien bghatthom fid-dinja. 19 U għalihom jien inqaddes
lili nnifsi, biex huma wkoll jitqaddsu fis-sewwa.

20 Iżda mhux biss għalihom nitlob, iżda wkoll għal dawk li jemmnu fija minħabba kelmithom; 21 Biex ikunu lkoll ħaża waħda; bħalma int, Missier, fija, u jiena fik, biex huma wkoll ikunu fina ħaża waħda: biex id-dinja temmen illi int bghattni. 22 U l-glorja li tajtni tajthielhom; biex ikunu ħaża waħda, bħalma aħna wkoll ħaża waħda: 23 Jiena fihom, u inti fija; biex ikunu mitmumin f'ħaża waħda; u biex tagħraf id-dinja li inti bghattni, u ġabbej-thom, bħal ma ġabbejt lili.

24 Missier, irrid illi dawk ukoll, li inti tajtni, ikunu miegħi fejn inkun jien; biex jaraw il-glorja tiegħi, li inti tajtni: għax ġabbejtni qabel tisjis id-dinja.

25 Ja Missier ġust, id-dinja ma għarfitikx; iżda jien għaraftek, u dawn għarfu li inti bghattni. 26 U għarraft-hom ismek, u nibqa' ngħarrfu: biex l-imħabba li biha ġabbejtni tkun fihom, u jiena fihom.

18 Wara li qal dal-kliem, Ĝesù ħareġ mad-dixxipli tiegħu għan-naħha l-oħra ta' wied Qedron, fejn kien hemm ġnien, li fih daħal hu, u d-dixxipli tiegħu.

2 Għuda wkoll, li ittradih, kien jaf il-post: għax Ĝesù kiem imur ta' spiss hemm mad-dixxipli tiegħu. 3 Għalhekk Ĝuda, wara li ħa qatgħa suldati u ghases minn għand il-qassisin il-kbar u l-Fariżej, ġie hemm bil-fanali, u t-torċi, u l-armi.

4 Mela Ĝesù, billi kien jaf dak kollu li kellu jiġi fuqu, ħareġ, u qalilhom: Lil min qegħdin tfittxu? 5 Wiegbuh: Lil Ĝesù ta' Nazzaret. Qalilhom Ĝesù: Jiena hu. U Ĝuda wkoll, li ittradih, kien magħhom. 6 Mela malli qalilhom: Jiena hu; marru lura, u waqgħu ma' l-art.

7 Imbagħad raġa' staqsiehom: Lil min qegħdin tfittxu? U huma qalu: Lil Ĝesù ta' Nazzaret. 8 Wiegeb Ĝesù: Ghidtilkom li jiena hu: jekk mela qegħdin tfittxu lili, ħallu

lil dawn imorru: 9 Biex isehħi il-kliem, li qal: Minn dawk li tajtni, ma tlift lil ħadd.

10 Imbagħad Xmun Pietru li kellu sejf siltu, u darab il-qaddej tal-qassis il-kbir, u qatagħlu widintu l-leminija. L-isem tal-qaddej kien Malku. 11 Imbagħad qal Ĝesù 'l Pietru: Daħħal sejfek fil-ġħant: il-kies li tani Missieri ma nixorbux?

12 Imbagħad il-qatgħha tas-suldati u l-kaptan u l-ġħas-es tal-Lhud ħadu 'l Ĝesù, u rabtuh, 13 U ħaduh għand Anna l-ewwel; għax kien ġaten Qajfa, li kien il-qassis il-kbir ta' dik is-sena. 14 Issa Qajfa kien dak, li ta parir lil-Lhud, li kien jaqbel li bniedem wieħed imut għall-poplu.

15 U Xmun Pietru mar wara Ĝesù; u hekk għamel dixxiplu ieħor: dan id-dixxiplu kien magħruf mill-qassis il-kbir, u daħħal ma' Ĝesù fil-palaz tal-qassis il-kbir. 16 Iżda Pietru baqa' barra fil-bieb. Imbagħad ġareg dak id-dixxiplu l-ieħor, li kien magħruf mill-qassis il-kbir, u kellem lill-qaddejja tal-bieb, u daħħal 'il Pietru. 17 Imbagħad qalet il-qaddejja tal-bieb 'il Pietru: Jaqaw inti wkoll wieħed mid-dixxipli ta' dal-bniedem? Qal: Miniex. 18 U l-qaddejja u l-ġħas-es kien hemm bil-wieqfa, billi kien qabbdu nar; għax kien il-ksieħ; u kien jissahħnu: u Pietru kien bil-wieqfa magħhom, u jissahħan.

19 Imbagħad il-qassis il-kbir staqsa 'l Ĝesù fuq id-dixxipli tiegħi, u fuq it-tagħlim tiegħi. 20 Wiegbu Ĝesù: Jien kellimt lid-dinja bid-dieher; jien dejjem ghallimt fis-sinagoga, u fit-tempju, fejn jingħabru dejjem il-Lhud; u xejn ma tkellimt bil-moħbi. 21 Ghaliex tistaqsini? Staqsi lil dawk li semgħuni, fuqiex kellimthom: ara, huma jafu x'għidt jien.

22 U malli qal hekk, wieħed mill-ġħas-es li kien hemm ta-daqq ta' harta 'l Ĝesù, u qal: Hekk twiegeb lill-qassis il-kbir? 23 Wiegbu Ĝesù: Jekk ġażin tkellimt, aghxi xhieda tal-ħażen: iżda jekk tajjeb, ghaliex issawwatni?

24 Issa Anna kien bagħtu marbut għand Qajfa l-qassis il-kbir.

25 U Xmun Pietru kien bil-wieqfa jissaħħan. Mela qalulu: Int mintix ukoll wieħed mid-dixxipli tiegħu? Ċaħad, u qal: Miniex. 26 Qal wieħed mill-qaddejja tal-qassis il-kbir, li kien qarib ta' dak li Pietru qataghlu widintu: Ma rajtikx jien fil-ġnien mieghu? 27 Imbagħad raga' caħad Pietru; u minnufih is-serduq idden.

28 Imbagħad ħadu 'l-Ġesù minn għand Qajfa ghall-pretorju: u kien fil-ġħodu: u huma ma daħlux fil-pretorju, biex ma jitniġgsux; iżda biex ikunu jistgħu jieklu l-ġħid. 29 Pilatu mbagħad ħareġ barra fejnhom, u qal: Liema akkuża ġġibu kontra dal-bniedem? 30 Wiegbu u qalulu: Kieku ma kienx ragel ta' ħsara, ma konniex nagħtu f'idejk. 31 Qalilhom imbagħad Pilatu: Huduh intom, u għamlu ħaqq minnu skond il-ligi tagħkom. Il-Lhud mela qalulu: Aħna ma nistgħux skond il-ligi noqħlu 'l-ħadd: 32 Biex isehħi il-kliem ta' Ġesù, li qal, biex juri b'liema mewta kellu jmut.

33 Imbagħad Pilatu raga' dħal fil-pretorju, u sejjah 'il-Ġesù, u qallu: Int is-Sultan tal-Lhud? 34 Wiegbu Ġesù: Qiegħed tgħid dan minnek innifsek, jew oħrajn qaluhulek fuqi? 35 Wiegeb Pilatu: Mela jiena Lhudi? Ĝensek stess u l-qassisin il-kbar tawk f'idejja: x'għamilt? 36 Wiegeb Ġesù: Is-saltna tiegħi mhix ta' did-dinja: kieku ta' did-dinja kienet is-saltna tiegħi, il-qaddejja tiegħi kienu jissieltu, biex ma ningħatax f'idejn il-Lhud: imma issa s-saltna tiegħi mhix ta' hawn. 37 Għalhekk qallu Pilatu: Mela int sultan? Ġesù wiegeb: Int tgħid li jien sultan. Jien twelidt għalhekk, u għalhekk gejt fid-dinja, biex nixhed lis-sewwa. Kull min hu mis-sewwa jisma' leħni.

38 Qallu Pilatu: X'inhi s-sewwa? U wara li qal dan, raga' ħareġ fejn il-Lhud, u qalilhom: Jien ma nsib ebda ħtija fi. 39 Imma intom għandkom drawwa, li neħlislikom wieħed fil-ġħid: tridu mela li neħlislikom is-Sultan tal-

Lhud? 40 Imbagħad ilkoll reġgħu ġħajtu, billi qalu: Mhux lil dar-ragel, imma 'l Barabba. Issa Barabba kien ġalliel.

19 Imbagħad mela Pilatu ħa 'l Gesù, u sawtu. 2 U s-suldati dafru kuruna tax-xewk, u qegħduha fuq rasu, u libbsuh libsa tal-porpra. 3 U qalu: Is-sliem, Sultan tal-Lhud! U tawh bil-ħarta.

4 U Pilatu raġa' ħareġ barra, u qalilhom: Ara, sa ngibulkom barra, biex tkunu tafu li ma nsib ebda ġtija fi. 5 Hareġ imbagħad Gesù, liebes il-kuruna tax-xewk, u l-libsa tal porpra. U Pilatu qalilhom: Araw il-bniedem!

6 Meta mela l-qassisin il-kbar u l-ħases rawh, ġħajtu, billi qalu: Sallbu, sallbu. Pilatu qalilhom: Huduh, u sallbuh: għax jien fiha ma nsib ebda ġtija. 7 Weġbuh il-Lhud: Aħna għandna ligi, u skond il-ligi għandu jmut, għax għamel lilu nnifsu Bin Alla.

8 Meta mela Pilatu sama' dal-kliem, aktar baża'; 9 U raġa' daħħal fil-pretorju, u qal 'il Gesù: Min fejn int? Imma Gesù ma tahx tweġiba. 10 Qallu mbagħad Pilatu: Ma tkellimnix? Ma tafx li jien għandi s-setgħa li nsallbek, u s-setgħa li nitilqek? 11 Wieġeb Gesù: Ma kien ikollok ebda setgħa fuqi, li ma kienx mogħti lilek min fuq: għalhekk min tani f'idejk għandu dnub akbar. 12 U minn dak il-ħin Pilatu fittex biex jeħilsu: imma l-Lhud ġħajtu, billi qalu: Jekk teħles lil dar-ragel, mintix ġabib ta' Ċesri: kull min jagħmel lilu nnifsu sultan jitkellem kontra Ċesri.

13 Mela meta Pilatu sama' dal-kliem, ġieb barra 'l Gesù, u qagħad fuq it-tribunal f'lok li jgħidulu ċ-Ċangar, imma bil-Lħudi, Gabbatha. 14 U kien nhar it-ħejji ja tal-ġħid, u madwar is-sitt siegħha: u qal lil-Lhud: Araw is-Sultan tagħkom! 15 Imma huma ġħajtu: Neħħiħ, neħħiħ, sallbu. Qalilhom Pilatu: Insallab is-sultan tagħkom? Weġbuh il-qassisin il-kbar: M'għandniex sultan ġilief 'il Ċesri.

16 Imbagħad mela tahulhom f'idejhom biex ikun imsallab. U ħadu 'l Ĝesù, u marru bih.

17 U hu, imgħobbi bis-salib tiegħu, ħareġ lejn post igħidulu l-Qorriegħa, bil-Lhudi Golgota, 18 Fejn sallbuh, u miegħu tnejn oħra, wieħed kull naħha, u Ĝesù fin-nofs.

19 U kiteb Pilatu titlu, u qiegħdu fuq is-salib. U t-titlu kien: **ĠESÙ TA' NAZZARET, SULTAN IL-LHUD.**

20 Mela ħafna mil-Lhud imbagħad qraw dat-titlu: għax il-post fejn kien imsallab Ĝesù kien qrib il-belt, u kien miktab bil-Lhudi, u bil-Grieg, u bil-Latin. 21 Imbagħad il-qassisin il-kbar tal-Lhud qalu 'l Pilatu: La tiktibx: Sultan il-Lhud; imma li hu qal: Jiena Sultan tal-Lhud. 22 Wieġeb Pilatu: Li ktibt, ktibt.

23 Imbagħad is-suldati, wara li sallbu 'l Ĝesù, ħadu lbiesu, u għamlu erba' ishma, sehem għal kull suldat; u t-tunika tiegħu wkoll: issa it-tunika kienet bla ħjata, minsuġa minn fuq s'isfel. 24 Għalhekk qalu bejniethom: Ma nċartuhiex, iżda nitfghu x-xorti fuqha, lil min tmiss: biex isseħħ l-iskrittura, li tgħid: Qasmu ħwejgi bejniethom, u fuq libsti tefgħu x-xorti. Dan mela għamlu s-suldati.

25 Issa ħdejn is-salib ta' Ĝesù kien hemm ommu, u oħt ommu, Marija mart Kleopa, u Marija Maddalena. 26 Mela meta Ĝesù ra lil ommu, u d-dixxiplu li kien iħobb wieqaf hemm, qal lil ommu: Mara, ara ibnek! 27 Imbagħad qal lid-dixxiplu: Ara ommok! U minn dik is-sieħha d-dixxiplu ħadha għandu.

28 Wara dan, billi kien jaf Ĝesù li kollox issa kien mitmum, biex isseħħ l-iskrittura, qal: **Għandi l-ġħatx.** 29 Issa kien hemm kies mimli bil-ħall: u mlew sponża bil-ħall, u qegħduha fuq qasba taż-żuf, u ressquhielu lejn fommu. 30 Mela meta ħa l-ħall, Ĝesù qal: Kollox mitmum; u mejjel rasu, u radd ruħu.

31 Għalhekk il-Lhud, billi kienet it-ħejjija, biex l-iġsma ma jibqgħux fuq is-salib nhar ta' Sibt (għax dak s-Sibt kien jum kbir,) talbu 'l Pilatu biex jitkissru saqajhom, u biex

jitneħħew. 32 Imbagħad ġew is-suldati, u kissru saqajn l-ewwel wieħed, u ta' l-ieħor li kien imsallab miegħu.

33 Iżda meta ġew għal Ģesù, u raw li kien digħà miet, ma kissrux saqajh: 34 Iżda wieħed mis-suldati nifidlu ġenbu bil-lanza, u minnufih ħareġ demm u ilma. 35 U dak li ra dan xehed, u x-xhieda tiegħu hija minnha: u hu jaf li qiegħed igħid is-sewwa, biex intom temmnu. 36 Għax dawn il-ħwejjeġ graw, biex isseħħi l-iskrittura: Ghadma minnu ma tinkisirx. 37 U skrittura oħra tgħid ukoll: Iharsu lejn dak li nifdu.

38 U wara dan Gużepp minn Arimateja, billi kien dixxiplu ta' Ģesù, iżda bil-moħbi minħabba fil-biża' tal-Lhud, talab 'il Pilatu biex ineħħi il-ġisem ta' Ģesù: u Pilatu ħallieh. Għalhekk ġie, u ħa l-ġisem ta' Ģesù. 39 U gie wkoll Nikodemu, li kien mar bil-lejl l-ewwel darba għand Ģesù, u ġieb taħlita ta' morr u sabbara, madwar mitt libbra. 40 Hadu mbagħad il-ġisem ta' Ģesù, u kebbuh fi bċejjeċ tal-ġħażel bil-ħwawar, kif inhi d-drawwa tal-Lhud biex jidfnu.

41 Issa fil-pošt fejn kien imsallab kien hemm gnien; u fil-ġnien qabar ġdid, li ħadd qatt ma kien għadu tqiegħed fi. 42 Hemm mela qiegħdu 'l-Ġesù minħabba l-jum tat-ħejji ja tal-Lhud; għax il-qabar kien fil-qrib.

20 L-ewwel jum tal-ġimħa Marija Maddalena giet kmieni, meta kien għadu d-dlam, fejn il-qabar, u rat il-ġebla mneħħija mill-qabar. 2 Imbagħad marret tīgħi, u giet għand Xmun Pietru, u għand id-dixxiplu l-ieħor, li Ģesù kien iħobb, u qaltilhom: Hadu l-Mulej mill-qabar, u ma nafux fejn qiegħduh.

3 Mela ħareġ Pietru, u dak id-dixxiplu l-ieħor, u ġew fejn il-qabar. 4 U bdew jiġru t-tnejn flimkien: u d-dixxiplu l-ieħor ghaddieh 'il Pietru, u wasal l-ewwel ħdejn il-qabar. 5 U hu u jitnejjal, u jħares gewwa, ra l-bċejjeċ tal-ġħażel

mixħutin; imma ma daħħalx. 6 Imbagħad wasal Xmun Pietru li kien warajh, u daħħal fil-qabar, u ra l-bċejječ tal-għażel mixħutin, 7 U l-maktur, li kien fuq rasu, mhux qiegħed mal-bċejječ tal-għażel, iżda mkebbbeb f'genb għalihi. 8 Imbagħad dahal id-dixxiplu l-ieħor ukoll, li laħaq l-ewwel ħdejn il-qabar, u ra, u emmen. 9 Għax kienu għadhom ma jafux l-iskrittura, li kellu jqum mill-imwiet. 10 Imbagħad id-dixxipli reggħu marru lejn darhom.

11 Iżda Marija qagħdet barra mill-qabar tibki: u hija u tibki, tmejlet, u ġarset fil-qabar; 12 U rat żewġ angli lebsin abjad bil-qiegħda, il-wieħed fir-ras, u l-ieħor fir-riglejn, fejn kien qiegħed il-ġisem ta' Ĝesù. 13 U qalulha: Mara, għax qiegħda tibki? Qaltilhom: Għax ġħadu 'l-Mulejja, u ma nafx fejn qegħduh.

14 U meta qalet hekk, daret lura, u rat 'il-Ġesù wieqaf, u ma kenitx taf li Ĝesù. 15 Qalilha Ĝesù; Mara, għax qiegħda tibki? Lil min qiegħda tfittex? Billi ġasbet li kien il-ġardinar, qaltlu: Sinjur, jekk int ġarrejtu minn hawn, għidli fejn qegħidtu, u jiena nieħdu. 16 Qalilha Ĝesù: Marija. Daret, u qaltlu: Rabboni; jiġifieri, Mgħallek.

17 Ĝesù qalilha: La tmissnix; għax għadni ma tlajtx għand Missieri: iżda mur għand ħuti, u għidilhom: Jien tiela' għand Missieri, u Missierkom; Alla tiegħi, u Alla tagħkom. 18 Marija Maddalena giet u qalet lid-dixxipli li kienet rat il-Mulej, u li qalilha dawn il-ħwejjeg.

19 Imbagħad dak in-nhar stess fil-ghaxija, li kien l-ewwel jum tal-ġimgħha, meta l-bibien ta' fejn kienu miġmugħin id-dixxipli kienu magħluqin minħabba l-biża' tal-Lhud, gie Ĝesù u qagħad fin-nofs, u qalilhom: Il-paċi magħkom. 20 U meta qal hekk, uriehom idejh u ġenbu. Ferħu mbagħad id-dixxipli, meta raw il-Mulej.

21 Raġa' qalilhom Ĝesù: Il-paċi magħkom: bħal ma bagħatni Missieri, hekk nibgħat lilkom. 22 U meta qal

dan, nefah fuqhom, u qalilhom: Hudu l-Ispirtu s-Santu: 23 Lil min taħfru d-dnubiet, jinħafrulhom: u lil min iżżommuhom, jinżammu.

24 Imma Tumas, wieħed mit-tanax, li jghidulu Didimu, ma kienx magħhom meta ġie Ģesù. 25 Għalhekk qalulu d-dixxipli l-oħra: Rajna l-Mulej. Iżda dak qalilhom: Jekk ma narax f'idejh il-marka ta' l-imsiemer, u nqiegħed sebgħi fejn kien l-imsiemer, u ndahħħal idi f'genbu, ma nemminx.

26 U wara tmint ijiem id-dixxipli tiegħu reġgħu kienu qegħdin gewwa, u Tumas magħhom: imbagħad ġie Ģesù, waqt li l-bibien kienu magħluqin, u qagħad fin-nofs, u qal: Il-paċi magħkom. 27 Imbagħad qal 'il Tumas: Ġib sebgħek hawn, u ara idejja; u gib idek, u daħħalha f'genbi; u la tkunx bla fid, iżda emmen. 28 U Tumas wieġeb u qallu: Mulejja, u Alla tiegħi. 29 Qallu Ģesù: Tumas, għax rajtni, emmint: imberkin dawk li ma rawx, u madankollu emmnu.

30 U tassew ħafna mirakli oħra għamel Ģesù quddiem id-dixxipli tiegħu, li ma nkitbux f'dan il-ktieb: 31 Imma dawn inkitbu, biex temmnu li Ģesù hu l-Kristu, Bin Alla; u biex billi temmnu, ikollkom il-ħajja f'ismu.

21 Wara dawn il-ħwejjeg raġa' Ģesù wera ruħu lid-dixxipli ħdejn il-baħar tat-Tiberija; u wera ruħu hekk. 2 Kienu flimkien Xmun Pietru, u Tumas, li jghidulu Didimu, u Natanael minn Kana tal-Galilija, u wlied Żebedew, u tnejn oħra mid-dixxipli tiegħu. 3 Qalilhom Xmun Pietru: Sejjer nistad. Qalulu: Nigu aħna wkoll miegħek. Hargu, u telgħu fuq dgħajsa minnufi; u dak il-lejl ma qabdu xejn.

4 Imma malli kien sebah, Ģesù kien wieqaf ix-xatt: iżda d-dixxipli ma kenux jafu li kien Ģesù. 5 Imbagħad qalilhom Ģesù: Uliedi, għandkom x'tieklu? Wegħi:

Le. 6 U qalilhom: Itfghu x-xibka n-naħha tal-lemin tad-dgħajsa, u ssibu. Tefghu mela, u ma setgħux issa jiġbduha minħabba fil-kotra tal-ħut.

7 Għalhekk dak id-dixxiplu li Ĝesù kien iħobb, qal 'il Pietru: Hu l-Mulej. Issa meta Xmun Pietru sama' li kien il-Mulej, libes il-libsa, (għax kien għarwien,) u ntafa' l-baħar. 8 U d-dixxipli l-oħra gew f'dgħajsa żgħira; (għax ma kenux bogħod mill-art, iżda qisu xi mitejn driegħ) jiġbdu x-xibka bil-ħut.

9 Kif niżlu l-art, raw hemm nar tal-ġamar, u ġħuta mqiegħda fuqu, u ġħobż. 10 Qalilhom Ĝesù: Ġibu mill-ħut li qbadtu issa. 11 Tala' Xmun Pietru, u ġibed ix-xibka l-art mimlija b'mija u tlieta u ġħamsin ġħuta kbira: u għal-kemm kien hemm ġafna, x-xibka ma nqasmitx.

12 Qalilhom Ĝesù: Ejjew u kulu. U ġħadd mid-dixxipli ma kellu ħila jistaqsih: Min int? billi kienu jafu li kien il-Mulej. 13 Ĝie mbagħad Ĝesù, u ġha l-ħobż, u tahom, u hekk ukoll il-ħut. 14 Din kienet issa t-tielet darba li Ĝesù wera lilu nnifsu lid-dixxipli tiegħi, wara li qam mill-imwiet.

15 Mela wara li kielu, Ĝesù qal 'il Xmun Pietru: Xmun, bin Ģwann, thobbni aktar minn dawn? Qallu: Iwa, Mulej; int taf li nhobbok. Qallu: Irgha l-ħrief tiegħi. 16 Raġa' qallu t-tieni darba: Xmun, bin Ģwann, thobbni? Qallu: Iwa, Mulej: int taf li nhobbok. Qallu: Irgha n-nġħaq tiegħi. 17 Raġa' qallu għat-tielet darba: Xmun, bin Ģwann, thobbni? Ghela Pietru għax għat-tielet darba qallu: Thobbni? U qallu: Mulej, int taf kollox; int taf li jien inħobbok. Qallu Ĝesù: Irgha in-nġħaq tiegħi. 18 Tassew, tassew ingħidlek: Meta kont żagħżugħ, kont titħażżeem, u kont tmur fejn trid: imma meta tixjiegħ, tiftaħ idejk, u ġħaddieħor iħażżeem, u jieħdok fejn ma tridx. 19 U dan qalu, biex ifisser b'liema mewt kellu jigglorifikasi 'l Alla. U meta qal dan, qallu: Ejja warajja.

20 Imbagħad Pietru, meta dar, ra d-dixxiplu li kien iħobb Gesù ġej wara; dak li waqt l-ikla tmejjel fuq sidru, u qal: Mulej min hu li sa jittradik? 21 Malli Pietru rah qal 'il Gesù: Mulej, u dal-bniedem x'jagħmel? 22 Qallu Gesù: Jekk irridu jibqa' sa ma niġi, x'inhu dan għalik? int imxi warajja.

23 Imbagħad ħarġet fost l-aħwa x-xniegħha, li dak id-dixxiplu ma jmutx: Imma Gesù ma qallux: Ma jmutx; iżda: Jekk irridu jibqa' sa ma narga niġi, x'inhu dan għalik?

24 Dan hu d-dixxiplu li jixhed fuq dawn il-ħwejjeg, u kitibhom: u nafu li x-xhieda tiegħu hi minnha.

25 U hemm ukoll ħafna ħwejjeg oħra li għamel Gesù, li, kieku kellhom jinkitbu waħda waħda, naħseb li lanqas id-dinja nfisha ma tista' tesa' l-kotba li jinkitbu. Amen.